

MENTUL
98 Cor.
14
240
Duminecă
5 Cor.
România și
10 Cor.
pentru Ro-
mânia pe
franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRATIA
Deak Ferencz-utca 20.
INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Mulțumite publice și Loc de-
schis costă fiecare ziar 20 H.
Manuscripte din se în-
polază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Ne premenim.

De Octavian Goga.

atmosfera vieții noastre politice mai se desprinde o chestiune de predi-
cazisa împăcare a noastră cu gu-
Tot mai multe semne de viață ne
vestea asta. O vedem vânturată la
vedem cum se ivește tot a treia zi
are ziar unguresc din capitală, cum
de sub condeiul sprinten al vre-unui
st din țară în tovărășia unei serii de
zămislite din bunăvoință și desorien-
— se înțelege — o vedem de trei
săptămână și în coloanele »Telegra-
unde înfășurată în fraze blagocestive
oase, ni-se prezintă ca o chestie de
importanță pentru viitorul nea-

ac misiuni în afacerea asta, se tul-
regiatura fruntașilor noștri și la Jă-
în Budapesta apare din nou, ener-
frumoasă, figura de patriarh a me-
ului Mețianu. Se lansează vești și
combinații, ca la o afacere de bursă.
alea le primește și le frământă. Vin,
lâng și unii și alți cu tot soiul de

oameni noi cu ramură de maslin,
be blânde, cu povețe așezate. Spun
sosit ciasul, că nu mai merge așa, că
să ne împăcam. Spun și rețeta:
săm noi, mai lasă ungerii și se fa e
în întreagă atmosfera societății noa-
imprăstie din zi în zi acești microbi
esc culcuș în multe suflete. Și —
zice — se dau la brazdă, azi unul,
altul. În cutare colț din Bihor proto-
român închină cu veterinarul ungur
frățietate, pe când în alt colț din
în umbra cafenelei, la jocul obișnuit
pă masă, cutare avocat întârzie cu
cărților: »Trebuie să lăsăm din pro-
autonomia Transilvaniei.» Și, ca să
un ansamblu complex, negreșit că
și fratele din România liberă, în
unui împiegat, care a plecat cu con-
în Evropa, la Brașov, și care e veș-
orabil în soluțiile sale politice: »Ba
u, adică de ce n'ați face pace?...»

e un adevăr incontestabil, în socie-
noastră nu e fără rădăcini acest cu-
Tot mai multe semne ne arată o
schimbată de suflete. Dacă stai și ju-
se impune o serie de întrebări. Să
are în fața unei schimbări de credințe
provoca o îndepărtare de îndrumă-
raționale ale politicei noastre? Să
convins, că sânt nedrepte și exage-
pretențiile formulate în programul no-
național și că a venit vremea să ne
de ele? Să fi primit probe ecla-
de bunăvoință din partea noului gu-
ca să ne apropiem de dânsul și s'o
cu neîncrederea noastră istorică, atât

de perfect justificată? Ce s'a întâmplat în
lumea noastră politică, de se ivesc propa-
gatorii unui nou curent?... Iată o seamă de
întrebări, cari se pun în mintea oricărui
observator al fenomenelor noastre sociale.

Căutând o explicație, sau o justificare
de ordin politic, pentru această apariție,
ai săvârși o muncă zădarnică. Cu inima
liniștită o poate spune orice cunoscător
obiectiv al stărilor dela noi, că împrejură-
rile noastre politice mai recente nu justi-
fică nici decum ideea unei împăciurii cu
guvernul. Evenimentele din timpul mai
nou nu pot decât să întărească în sufle-
tele sănătoase linia de intransigență a nă-
zuițelor noastre politice. Incepând cu ac-
tele de revoltătoare nedreptate prin cari
răposatul guvern al coaliției a fîntit la des-
ființarea noastră și sfârșind cu nelegiuirile
dela alegeri, cari au inaugurat stăpânirea
contelui Khuen, doar un cap pervers ar
putea găsi un singur moment de apropiere.
Dinpotrivă, numai infamiile electorale de-
acum două luni ar fi deajuns ca orice ju-
decată cu echilibru să se convingă, că oa-
menii ajunși la cârma țării astăzi, sânt duș-
manii de moarte ai poporului român, și că
desăvârșita noastră izolare de la guvern
e un caz foarte firesc de datorie națională.
Rezoane politice deci
svon de împăcare.

Și, cu toate acestea, dacă sântem sinceri,
trebuie s'o spunem, că societatea noastră
scoate la iveală multe apariții de slăbiciune,
cari tradează ge menul unei dispoziții de a-
propiere cu orice preț de dușmanii noștri.
Societatea cărțurilor noastre ne înfățișază
tot mai multe momente de oboseală, care
sânt totdeauna preludiul unei destrămări
politice. Nu e în lumea asta nici o schim-
bare de direcție politică, nici o prefacere de
idei în temeiul unor principii nouă. E pur
și simplu o criză morală a unei societăți
plămădite într'o vreme de apăsare politică.
Trăind într'o continuă luptă cu întreg apa-
ratul de forță al unui stat, în afară de mar-
genile legii, nu e mirare că firile mai ma-
leabile au obosit. De decenii întregi noi ne
formăm o clasă de intelectuali pe care îm-
prejurările ne silesc s'o ținem în nepotolită
războire. Toată frământarea asta nu mai are
clipe de popas. Trăim în austeritatea unor
moravuri războinice, cari nu ne dau răgaz
pentru plăcerile vieții. Intelectualul nostru e
condamnat să urmeze îndemnurile unei mo-
rale superioare de abnegație, dacă nu vrea
să se prăbușească. Condițiile lui sociale, mij-
loacele lui de trai sânt insuficiente. Intors
acasă din vârtejul unui mediu intelectual,
tînărul nostru absolvent de facultate e în-
grădit în normele unei vieți de renunțare.
Statul i-a închis toate porțile, noi de abia
putem să-i deschidem o ușită unde să intre.
De sigur, că această viață îngustă îi taie
aripile. Aruncat în vre-o cancelarie de con-
sistor, sau fîntuit de-o catedră la Blaj, sau

încurcat în mizeriile unei avocaturii provin-
ciale, în orice caz nu duce o viață tranda-
firie. Eminentul jurist cu frumoase aptitudini
intelectuale, care în împrejurări normale, ar
trebui sa fie designat pentru o catedră uni-
versitară, trebuie să se mulțamească cu des-
curcarea vulgară a unor mici afaceri de avo-
catură mărunță, tînărul cu talent literar tre-
buie să-și tînjască viața în umbra posomor-
rită a unui birou, în vreme ce muzicantul
delicat înoadă cifre în cancelaria unei bănci.
Paralel cu această încătușare sufletească se
desfășură procesul de largă ocrotire cu care
statul își adăpostește favoriții. Câtă dărnicie
e aici, cât fast și cât de superioare sânt
condițiile de viață și de manifestare pentru
un funcționar de mîna a doua din cutare
minister din Budapesta, față cu situața ce-
lor mai aleși dintre oamenii microcosmului
nostru chinuit...

Se înțelege, că în astfel de împrejurări
numai un perfect echilibru moral ne poate
salva de prăpastie clasa intelectuală. Lupta
e îndelungată, ispita e mare. Chemările duș-
manului nu mai contenesc, prețurile de tre-
cere și trădare sânt la aparență neînsem-
nate. Nu e de mirat, că slabi cad în a-
crușă. Nu e de mirat, că mulți se lasă
la stăpînirea dușmanului și renunțare, găsindu-și
credința, că prin jertfa lor au deschis drum
fericirii generațiilor de mîne.

Lupta aceasta în timpul din urmă s'a
întețit. Sântem ca o cetate asediată de
vreme îndelungată. Rândurile dușmane ne
strâng tot mai tare. Am pierdut mulți oa-
m ni dar ne ținem încă. Ni s'au împuținat
armele de apărare, dar credem în isbândă.
Numai cară de proviant nu pot pătrunde
în această cetățnie izolată, în care stoma-
cul trebuie să fie post. De aceia toți flă-
mânzii ne lasă. Noapte de noapte se stre-
coară pe sub poarta cetății în tabăra duș-
manului. Noi îi vedem a doua zi din vîr-
ful parapetului, îi vedem sătui și neputin-
cioși, cum se feresc de privirea noastră.
Ce să facem? În vâ tejul luptei le a-
runcăm disprețul nostru și în taină ne
gândim la găunoșii, cari ne vor părăsi în
noaptea viitoare.

O astfel de criză morală se petrece as-
tăzi la noi. Nu e vorba aici de principii
politice, ci de micile dureri individuale. Nu
lucrează capul ci stomacul. Judecați ceata
transfugilor noștri politici mai recentii. Cei
mai mulți sânt dintre naufragații vieții,
cari fac acum un salt de moarte morală.
Socot că ori se căpătuiesc, ori își pun ca-
pul. Așa sânt cu toții. Mangra vrea mitră,
Slavici (cât de greu mă obișnuiesc să-l așez
în acest pomelnic) invoacă »mizerii mate-
riale«, Șeghescu vrea șase mii de coroane
la an, Burdea vrea situație... Și așa mai de-
parte. În jurul lor se înșiră o ceată întreagă
de indivizi cari, urmând busola micilor da-

raveri, văd că în tabăra noastră nu și le pot satisface. Și negreșit că e mare scara ierarhică a poftelor de căpătuială între scaunul de fișpan și licența de cârciumă.

Ei bine, acum, prin trecerea unor oameni de oare care greutate, s'a provocat o deslănțuire mai puternică a acestor poftă. Pornirile de utilitarism sbucnesc acum cu mai multă putere și prefacerea morală a societății noastre trece prin momente de criză mai acută.

Un lucru e cert: n'avem decât să ne bucurăm de această curățire. Ori-ce tulpină, numai curățită de putregai, e în stare să crească și să deie roade. Orice popor luptător trebuie să-și scuture balastul moral, dacă vrea s'o ducă înainte. Să ne sacrificăm deci și noi flămânzii și să nu ne pară rău. Se începe un proces de selecțiune firească, se primenește mo alul public. Vom rămânea mai puțini, dar mai curați, mai îndărătnici, mai implacabili în lupta noastră.

În fața acestei situații noi numai o dorință legitimă putem avea: Voi toți câți mai sânteți astăzi în rândurile noastre, negustori cu naționalismul pe buze, cari schimbați în bani mărunți durerile neamului, toți cari în umbra cutărui conzistor faceți ochi curioși și ușurați șerparul țaranului, toți avocații cari țineți cuvântări și plângeți la adunări, iar când vă întoarceți acasă vindeti capra săteanului jupuit... Treceți, Vă rugăm, cu toții! Treceți dincolo!

Viem să ne premenim și mai avem de dat!

Ministrul-președinte Khuen în Budapesta. Eri dimineața, ministrul președinte contele Khuen-Héderváry a sosit la Budapesta, unde a avut o întrevedere cu banul Croației Tomasić.

După amiază, contele Khuen s'a întors pe moșile sale dela Hédervár, unde va sta până la 18 August, când se va duce la Ischl pentru

a-l felicita pe Majestatea Sa în numele guvernului unguresc.

Prigonirea tricolorului. Din Orăștie ni-se scrie: »Pentru că a purtat brâu tricolor în Bobâlna, la casa sa, dna Anuța Dr. Vlad, soția dlui Dr. A. Vlad, a fost dată în judecată înaintea judecătorei de cerc din Geoagiu. În 9 August a avut loc pertractarea. Dna Dr. Vlad a fost spărată de dl Dr. I. Margita. *Judecătoria a osândit-o la două zile arest și 40 coroane în bani.*

Se ivesc zorile împăcării!

Dizolvarea dietei croate. »Monitorul Oficial« al Croației publică un autograf regal prin care se anunță convocarea dietei croate pe ziua de 22 August, când se va publica și autografal regal despre dizolvarea dietei.

Președintele dietei Medakovicki a și convocat deputații la această ultimă ședință.

Alegerile noi vor avea loc în jumătatea întâi a lunii din Noemvrie.

Ministrul de externe turc la contele Aehrenthal. Hakki Bey, ministrul de externe al Turciei, care a fost joi în Sinala la Regele Carol, a sosit la Viena, de unde va pleca la Marienbad, unde va avea o întâlnire cu contele Aehrenthal, ministrul nostru de externe.

În cercurile politice se afirmă că această întâlnire e în legătură cu evenimentele din Balcani.

Chestiunea bisericilor din Macedonia. Din Constantinopole se telegrafiază: Enciclica patriarhatului ecumenic adresată mitropoliților din județele dependente de patriarhat, anunțând convocarea adunării naționale și fixând termenele de alegere, declară că speranțele de libertate au fost înșelate. Enciclica relevă că guvernul înde systematic să violeze privilegiile patriarhatului.

Enciclica enumără încălcările autorităților și se plânge de favorizarea Kuçovlahilor, și de votarea legii bisericilor...

Femenine.

Din memoria lucrurilor*).

— Pălăria și părul —

Citii tocmai acum câteva pagini din memoriul marelui meu confrate, celebrul diamant. Sânt ceva cam pretențioase nu e vorbă, se simte că vorbește cu aere de »nemuritor«. De altfel o și spune, lăudându-se că el e etern. Ah, uite un merit care nu va fi al meu cât e lumea, căci printre toate lucrurile luxului, eu se poate zice că-s cea mai efemeră. Dacă progresul a înmulțit cu mult mijloacele vieții omenești, trebuie să se recunoască însă, că dintr'ale mele mi s'a tăiat cu nemiluita. Și vai, multe din semnele mele și încă din cele mai rezistențe, nu se pot lăuda că au trăit mai mult decât un sezon, dar ce-i mai trist e că sânt, cunosc, multe din surorile mele admirate și sârbătorite cari n'au trăit mai mult de o zi.

Vă puteți închipui acum cu așa destin barbar, cum să-ți mai vie să faci proiecte de viitor, să mai visezi vre-o fericire. Cu toate astea unele dintre noi s'ar putea zice că au multe momente de fericire. Instalate cu voluptate pe coafuri adorabile, blonde și brune, mângăiate de parfumuri delicate, ele adaug frumuseții fețelor o aureolă; se plimb, privite, fericite, admirate și invidiate savurând o mare parte din complimentele și sentimentele inspirate de stăpânele lor. Se duc la curse, în vizită la ceaiuri, la ceremonii interesante și în sfârșit pretutindeni unde se poate cineva

* Text inedit al Rev. Femina de Michel Provins

distra, la varietăți, la operă. E adevărat, că acolo pentru noi nu e tocmai un loc de petrecut. În lojele de primul rang, de exemplu, tot mai merge, poți măcar să vezi ceva din piesă, a'fel în alte locuri, imposable. Bunăoară, biata lucrătoare ne ridică în grabă și ne trânteste pe cuerele vechi ale galeriilor unde petrecem serile în curente de aer ale coridoarelor jumătate luminate. Oh și apoi știți acolo, ce amestecătură, Doamne dar ce îngrozitoare amestecătură.

Drept compensație, ne mai ducem la joc de cărți. Străbunele noastre lăudau grozav farmecele conversațiilor și ale flirtului. Și fapt, ce diferență există între acele intimități drăguțe și svăpălele nervoase ale pockerului unde numai noi știm cum ne întorcem acasă. Pe urmă sânt ședințele academice, expozițiile de artă, conferințele. Ah, ... conferințele, asta e boala modernă. E o plicteală de moarte și susțin că am scăpa de neurastenie, de n'ar fi gelozia între colegele pălării. Și gelozia asta e sălbatică: ne-am străpunge și ne-am ciurui inimile, din tot sufletul, cu acele noastre lungi cari ne devin, din ce în ce, armele cele mai periculoase. Nu trebuie să se încreadă în blândețea catifelelor și în surâsurile încântătoare ale florilor noastre; săgețile ne sânt ascunse sub petale.

Dar toate reflecțiile astea povestesc puțin din viața mea și numai ascultând părerile bărbaților vă puteți face idee, de considerațiile filosofiei noastre. Iată un exemplu: sânt născută la Paris, în »Rue de la Paix«. Imposibil să vă spun la cine. Ca să mi-se facă reclamă, mă acuzau de a fi costat o sumă enormă. Primele zile le-am văzut primăvara în epoca modelelor noi, preparate pentru marile reuniuni sportive. Am fost mode-

limbajul extraordinar de violent al encliticilor contra guvernului a produs o rea impresie în curile turcești. »Tanin« califică enclitica de flet sedifios escitând pe Greci contra conștiinței.

Politica Românilor față de Unguri după alegeri.

De Vasile M. Kogălniceanu.

(Urmare și fine).

Intrebăm, este cu puțință oare moștenirea atunci când chiar guvernul dlui K. Héderváry anunță că va continua cursul politică de maghiarizare și desnaționalizare. Căci, iată ce zice mesagiul de deschis al parlamentului unguresc, citit și iscat împăratul Franz Iosef:

I. — În privința votului universal: cea mai importantă problemă care nu se amâna este regularea din nou a chestiei dreptului de vot. Guvernul nostru, cu privire la această chestie va prezenta Camerelor pe baza dreptului de vot universal, un proiect care, pe lângă conservarea caracterului unitar național al statului va corespunde cerințelor unei evoluții democratice.

II. — În privința colonizărilor cu Unguri printre ținuturile locuite de români: »Înțelegem de asemenea tot întărirea noastră și îmbunătățirea raporturilor noastre sovrane îndrumând într-o direcție potrivită acțiunile de colonizare și parcelare, continuând acțiunile și aranjind pe cale legislativă condițiile atingătoare de colonizare.

Ce însemnează aceste lucruri, le știe foarte bine toți românii. »Conservarea caracterului unitar național al statului maghiar« însemnează urmărirea unei fantezie în dauna naționalităților, însemnează continuarea fără de întrerupere a ideii de maghiarizare. Iar colonizările însemnează naționalizarea și slăbirea elementului ro-

lul acela de lux extraordinar, aproape revoluționar în elanul meu îndrăzneț, întruchipat de minunate ale unei modiste de geniu. Nu cerc să vă mai descriu ce eram pe atunci, că părea prea rodoco. Sânt numai șase luni tunci și ce debuturi senzaționale am avut! de-arândul a fost un defileu înaintea mea, pe aș fi fost minunea a opta. Frumosi ochi nemi, străluceau, se încălziau extaziali. O baterie de lornione se îndreptau spre mine, ploaie de fraze începea: »Oh, draga mea ce frumoasă... și distinsă... Ce șic... Și câtă simplitate! Numai... (și a-l numele modistei), poate aveți fel de idei originale!... Mie că sânt brună, veni de minune!... E tocmai ce mi-ar trebui mi-ar conveni mie, că sânt blondă răspuns alta!...

Nimic nu lipsea consacrării mele, nici părerile neeleganțelor uricioase și avarie: puțință să se imagineze o astfel de caricatură încă pe așa preț!.. În sfârșit am auzit altele, am zăpăcit și am făcut să și piardă cîștigul atâtea capete, pe care nici nu le costă Numai iată ce era: costam patru sute cincizeci franci! Și asta era un preț și jumătate, pentru o epocă în care femelle cheluesc: întregi pentru toaletă. Cu toate astea una din mele astea cu creier îngust și inimă și mai sburlind din capriciu la fantazie obosită și tîșită deja, în clipa când își satisfăcea plăcerea într-o bună zi se opri dinaintea mea. O avură o scântee de dorință vie, mă lăsa să mă privi voluptuos și încercându-mă cu tărie se admiră în toate oglinzile, — pe ochi stinși deja, grăi nepăsătoare, »Trime-

mijlocul ruperei maselor com-
români cu ajutorul satelor noi

de această acțiune, care arată că
ne închipuim că ungurii
cezarne, ce altă urmare poate avea
acțiunea decât aprobarea tacită, a
contra-acțiunii românești și, în
slăbirea poporului românesc din

ceia spunem noi: câtă vreme Un-
vor voi să se lepede de politica
naționalizare sau de favorizare a
șmului în paguba celorlalte națio-
atâta timp nu va putea fi pace în
Români. Situațiunea este dominată
că Ungurii au ambițiuni pe cari
le satisfac prin orice mijloace și
amenințați în ființa lor etnică
și ambițiuni, sânt nevoiți să se apere.
Acei cari s'au declarat în ofensivă
sânt Ungurii; ei sânt aceia cari
Pot oare Români să desar-
și, atacurile venind mereu, din ce
mai furioase, să surâză inamicului și
moderați? Poate fi moderațiune
de gloanțe? Mihail Kogălniceanu
acum 60 de ani ungurilor: să ne
ar să băgați întâi sabia în teacă.

ii însă nu vor s'o facă și cine-i
— Români îi cunosc foarte bine
că n'au s'o facă de bună voie. Acei
închipuiesc că prin persuaziune sau
atarea nevoii ca celor două popoare
argă împerechea, Ungurii vor învăța
— se, Lis-ta, Mihail Kogălniceanu
pădăria ungurilor idole acest de acum
cecenii, dar n'a isbutit la nimic. Ar
ziune primejdioasă să ne închipuim
ziune se va tranșa altfel decât prin
și prin afirmarea puterii românești
putere națională, de care să se frângă,
cease, toate loviturile ungurilor.

ca românească din Ungaria trebuie
la acest singur lucru: să ajungă o
Eu unul prevăd că politica de ma-

ghiarizare a unguirilor, departe de a-și pierde
ascuțișul în cursul anilor ce vor veni, se
va înăspri și mai mult. Politica aceasta se
va înăspri, pe măsură ce conștiința națio-
nală se va deștepta la Români. Români,
deveniți din ce în ce mai Români, vor de-
veni, în mod firesc, din ce în ce mai exi-
genți, iar Ungurii vor răspunde, fără îndoială,
cu o politică tot mai înverșunată și mai
pătimașă anti-românească. Cine observe lu-
crurile de aproape nu poate să nu aibă
convingerea că pe Români de dincolo îi
așteaptă un viitor de frământări mari și de
lupte crâncene.

Ungurii vor duce războiul — căci va fi
războiu — fără de cruțare. În această di-
recțiune, nu se vor da în lături dela nici un
mijloc. Când, prin creșterea puterii româ-
nești, ei se vor simți la strâmtoare sau vor
observa că lucrurile merg într'acolo, vor
lăpăda stratul falș de liberalism și civiliza-
ție pe care l au pus peste vechia lor fire
și vor întrebuița toate armele. Mă aștept
să nu se dea îndărăt dela o lege de
expropriere cu baioneta, în scop de colo-
nizare cu maghiari a p'aiurilor românești.

Ungurii urmează de mult politica de co-
lonizare a regiunilor locuite de români cu
unguri; și mesajul tronului, cu care s'a des-
chis Parlamentul domnului conte Khuen-
Héderváry, cuprinde, după cum am arătat,
făgăduiala că guvernul va întreprinde o ac-
țiune de colonizare și maghiarizare în stil
mare. Acțiunea aceasta este îndreptată în
primul rând în contra Românilor.

Vor mai avea desigur și alte acțiuni.
Mulți români se plâng de aceasta și arată
că împăratul Franz Iosef dă mână de ajutor
ungurilor contra noastră. Împăratul a adop-
tat în totul politica și interesele ungurilor,
sacrificând pe acele ale naționalităților. În
privința aceasta, să nu ne mai facem iluzii.
Coroana, este de partea ungurilor, așa că
naționalitățile trebuie să se sprijine numai
pe ele și să fie convinse că numai atunci
când, prin ele însă și, vor fi o putere, nu-

mai atunci situațiunea se va schimba pen-
tru dânsese.

Problema se reduce pentru Români la
aceasta: ca românii de dincolo să ajungă
o putere. Aci este nodul chestiunii. Pentru
a ajunge însă o putere, e nevoie ca popo-
rul întreg să fie pătruns de conștiința na-
țională și să fie de partea Partidului națio-
nal, care este singurul reprezentant al ro-
mânilor din Transilvania și Ungaria, tocmai
fiindcă este național. Lucrarea românilor
trebuie să fie deci îndreptată în direcțiunea
trezirei conștiinței naționale. Acesta este în-
ceputul și sfârșitul conștiinței naționale.

Când va fi ea, românii vor ști să
se organizeze în asociațiuni culturale și
economice, așa cum au făcut alte popoare,
așa cum au făcut de pildă Cehii și Polonii
și să fie piept cu bărbăție furtunilor cari
fără de îndoială se vor abate asupra lor.

Eu unul, — dacă mi-e îngăduit să vor-
besc personal — nu dau nimic pe nici o
acțiune, oricât de strălucită ar fi, dacă nu
are ca țintă deșteptarea românilor la viața
națională. Când toți românii din Ungaria
vor gândi și se vor simți ca națiune, ei
nu vor mai avea să se mai teamă de nici
o primejdie. Ungurii vor putea să facă ce
vor voi; puterea de rezistență a românilor
va fi destul de mare ca să sfideze orice în-
călcare de drepturi. Dacă însă nu vor da
destulă atențiune culturai și propagandei
naționale, dacă nu vor pune la baza activi-
tății lor ridicarea maselor la conștiința na-
țională, la înțelegerea că
fiindcă socot că literaturile noastre
spuse deschis, în publicitate. Mă tem. Co-
municatul Partidului național, care explică
alegerile, arată că o parte din poporul ro-
mânesc nu a ajuns încă să deosebească a-
devăratele sale interese naționale și că unii
intelectuali români, învățătorii și preoții, nu
sânt destul de însuflețiți de idealurile na-
ționale românești.

Aceasta este pentru mine unul foarte
grav. Eu unul nu cred în putința păcei cu

atunci îmi începă aventurile. Abia ajunsă
obiectul unei îngrozitoare scene con-
«Cum, încă una», strigă bărbatul furios...
culmea nebuniei! Dar e a optsprezecea
conul asta. Șifonierele de abia răsufliă, casa
plină, unde o să fi-le mai pu!

și fi închiriază un hangar de aeroplane.
turbare! Ce crezi, că o să mă zugrum
ca să fi câștig bani pe cari te văd chel-
asa stupid, pe astfel de fenomene extra-
Afară cu ele!...
făcusem mică, cât un purice în cutia
să crâncnesc. În tot cazul cuvântul «feno-
era de tot prea aspru, dar trebuia să re-
că omul asta avea dreptate. Să cheltuești
ste cincizeci de franci pe o pălărie când
lume atâtea lucru i utile și mai ales atâ-
terii. Fără îndoială aveam și eu conștiința
mele, dar și aceia o știam bine că toate
ile făcute la nașterea mea, nu veneam
para mai mult decât patruzeci și șapte
bine înțeles, noua mea stăpâ-ă, mă
cu începătinare. Beneficii i ch'ar pe lângă
de atacul al cărui obiect fusesem: în ciuda
acestora însă, nu fui purtată decât de
dar cinci dați care îmi fu de ajuns să
cât de neînsemnate, superficiale și proaste

sânt ideile unei femei la modă și cât de seci,
conversațiile semenelor ce flutură în jurul ei. Și
știți ce mi-s'a întâmp'at? M'am făcut so ia-
listă!

Câteva luni după aceea, proprietara mea, obo-
sită complet de mine, fără chiar să mă fi cunos-
cut bine și simțind de altfel că nu simpatizam
de loc împreună, mă dăruie profesoarel de pian,
a copiilor săi. Și zău nu sânt de loc măhnită.
M'am sătuat până în gât de lumea femeilor
luxoase!...

Stăpâna asta a mea nu aveți idee ce femeie în-
cântătoare e, o cheamă: Madame Valentin, și in-
telligentă, simplă, curagioasă, lucrează douăspre-
zece ceasuri pe zi, aleargă prin toate cartierele,
la extremitățile orașului, pe toate vremurile,
exersând, divina sa răbdare, pe toate pianele.

Nu ne-am făcut însă prietene dela început,
pentru că prima dată cu tupeul meu, eram prea
pretențioasă. Acum sântem ceva mai aprop'ate.
Mi-s'a luat ar pile și raierul meu orgolios; acum
mă găsesc mult mai bine — co:he-ă, ușurică cu
adevărat simplă și cu un nu știu ce aer cum se
cade care-mi stă foarte bine, dar mai ales sânt
fericită că mobilez un cap fermecător, plin de
idei sănătoase și frumoase, care-mi fac foarte
bine; în loc să fiu un articol de bufonerie și
ruină.

Și pe lângă astea toate, noul meu destin îmi
asigură cel puțin longevitatea. De cum am intrat
în posesia drăguței mele stăpâne, am înțeles că
mă va aranja și pentru iarnă. Dar cum print' un
întâmplător noroc, sânt dotată cu o sănătate so-
lidă și un fond ex:ent cine știe, bine îngrijită
cum sânt, de nu voi vedea și primăvara viitoare.
Voi fi atunci centenară! Dar ce are asta a face,
dacă de trupul meu rezistent, voi simți din
nou legată de un fir inima trandafirilor!

După, pălărie, părul, natural! Se zice de obi-
celu, că sânt cel de ocazie! Și asta e cazul care
mă constrânge să vorbesc de mine.

Bine înțeles că nu poate fi vorba aci de fra-
tele meu, părul natural, care în calitatea sa de
organism vital și refiind un «lucru» nu poate
avea cuvânt în capitolul acesta al memoriilor
noastre. Nu, e vorba de mine, o de mine singur
care mă numesc «fals», păr, postîș. De altfel asta
e o denumire absurdă, căci nu sânt de loc fals.

Nu sânt fals decât pentru cel ce mă poartă și
pentru că mi-am pierdut capul... unde, am fost
născut!... Nu e nici vîna, nici greșala mea dacă
am fost secerat în plină tinereță și frumuseță.
Că de ași fi fost, urât nici nu m'ar fi putut face,
postîș. Și e hotărît nici nu-mi volu da nici o-
dată consimțământul pentru cuvântul acesta. Când

și manșete mai frumos cură-
fabrica de spălat cu aburi — „UNIO” — — — — — Kluj—Kolozsvár, Ferencz József-út 102.
— — — — — Telefon Nr. 395. — — — — —
Lucrările din provincă dacă trec peste 5 cor. le retrimite franco.

ungurii. Sânt convins că aceștia își vor îndoii puterile și își vor sistematiza acțiunea de maghiarizare. În consecință neavând în fața lor un popor pe deplin conștient de datoriile sale naționale și hotărît să se apere, mă tem, cum am spus la început, ca puterea maghiară să nu crească, disproporționat de covârșitoare, în paguba puterii românești.

Să luăm aminte. Acțiunea politică a partidului național românesc este foarte importantă. Principala ei importanță însă este după mine unul, că educă poporul românesc din punct de vedere politic și-l învață să fie el, să și cunoască individualitatea etnică și aspirațiunile sale. Orice lucrare de educațiune națională este o operă de salvare națională.

Pentru România liberă, păstrarea individualității etnice a românilor de dincolo este o chestiune de viață. Ar însemna să ne tăiem singuri izvorul vieții, dacă am putea admite ca Românii de peste Carpați să se maghiarizeze și noi să rămânem cu desăvârșire izolați, față de o putere unguerească compactă la spate. Aceasta nu se poate și de aceia toți românii trebuie să fie atenți la lupta ce să dă peste Carpați și fără a impune fraților de sânge directive, să acorde simpatiile lor numai Partidului care reprezintă afirmarea integrală a drepturilor naționale românești.

Românii de aci nu trebuie să dea directive politice românilor de dincolo și nici să lase ca chestia românilor din Transilvania și Ungaria să se exploateze în țară de, indiferent cine. Chestiunea Românilor din Transilvania și Ungaria este o chestiune superior națională. Ea trebuie să fie legătura care să unească pe toți Românii. Frații din Transilvania și Ungaria vor avea nevoie de simpatiile noastre, fiindcă pentru ei lupta abia începe de aci încolo, și pentru aceasta, ei trebuie să se pregătească serios, iar nu să stea cu brațele încrucișate. Tinta românilor de pretutindeni trebuie să fie ca Românii din Transilvania și Ungaria

să ajungă la același grad de conștiință națională ca Cehii sau Polonii. Altfel, va fi rău de noi. Când Românii din Transilvania și Ungaria vor fi așa de tari ca Cehii sau Polonii în patriile lor, Ungurii, învinși, vor fi siliți să întindă mâna pentru pace. Pacea cu Ungurii nu va veni decât după ce se vor fi convins, în urma a decenii de lupte furioase, că visurile lor de expansiune au fost numai vise.

Așa dar politica noastră să fie: sfortarea tuturor Românilor, pentru ca Românii din Transilvania și Ungaria să ajungă la conștiință națională prin cultură românească, prin organizare economică și prin organizare politică.

Altă cale de scăpare nu există.

„Acțiunea de împăcare” în Bosnia.

Din prilejul »acțiunii de împăcare» cu românii. — O paralelă.

Serajevo, 8 August.

Discursul contelui Tisza pentru împăcarea Românilor cu Ungurii a fost viu comentat atât de presa străină cât și de presa română. Înțelegem în chestia aceasta numai pe acea dintre guvernul unguerec și partidul național românesc, ca reprezentantul legitim al neamului nostru.

Di conte Tisza crede, că va înlătura pe deputații români și pe șefii partidului național, dacă se va înțelege numai cu capii bisericii românești. Pornind din această premisă falsă, di conte e chiar convins, că înțelegându-se cu capii bisericilor el va înlătura de tot pe deputații români naționaliști, sau îi va sili în urmă să intre toți în partidul guvernamental, iar poporul va renunța la existența sa națională. La glasul acesta de împăcare vedem deja că se fac declarații din partea mitropolitului nostru, cari declarații contrazic activitatea deputaților și întreg partidul național românesc.

N'avem intenția să analizăm încercările vâdicilor noștri, nici n'avem pretenția de a aduce

culva o vătămare prin expunerile monstru-trucă argumentele, pe cari le vom însuși săm de tari, încât dovedesc dela început acțiunea pornită.

Guvernul central din Viena sub influența ministrului Kalay, neputând stavili deșteptarea mului sârbesc din Bosnia-Herțegovina, a să înlătore pe șefii partidului național sârbesc cereau în prima linie autonomia școlară și ricească. Guvernul țării Bosnia-Herțegovina început se pertracteze numai cu mitropolitul beșli și a sperat că va câștiga atunci pe sa poporul întreg. Guvernul s'a înțeles în 1897 cu vâdicii și a pus în biserică, în cătățile bisericile și școlare numai pe oameni vernamentali, ca pe niște comisari. Șefii partidului național fură imediat persecutați și în casele lor se făceau ziua și noaptea descu cu scopul să se compromită în fața lumii poporului

Cine nu era »guvernamental» nu putea pete nici o slujbă, fie chiar și pentru fiu așa încât erau pe deoparte câțiva indivizi, ce neau cu guvernul și se bucurau de toate rurile din partea guvernului, dar erau despde popor. De altă parte era masa poporului pusă până în opoziția extremă. Acci câțiva rocoși» erau priviți de popor ca vândușii nului, și nu se mai socoteau de Sârbi.

Politica această a guvernului a avut meze, că poporul nu se mai ducea în bisă nu îngropa cu preot pe morți și nu-și b noli născuți. Bisericile erau goale în duminică sărbători, poporul pierduse evlavla și nu dădea cinstie ca mai înainte preoților, nici cilor. Numai pe la unul sau altul preot, care era »guvernamental», și era într'un sat, sau n stare, mergeau poporenii și ceilalți orășeni, din în când la mărturisire și împărțășire. Stare ceașta nenaturală și nereligioasă, în care rul vedea în guvern, pe inamicul său, iar g nul vedea în popor numai »trădătorii», a aproape 10 ani. Venind după moartea lui lay ca ministru di baron Burian, un bărbat minte și politicește bine pregătit, el a căutat dată să răpună greșelile făcute la antecede său, el a obținut pentru Sârbi autonomia

datezi din cea mai clasică antichitate, ai servit în Grecia ca și în Roma, al fost bucelele frigate ale secolului XIV, perucile marelor epoce ale istoriei, al făcut turnurile de păr, sub toate regimurile, e colosal și revoltător să revii acum la modă, cu un nume așa de stupid. Dar însfârșit aceia ce nu poți împedeca să se întâmple, trebuie suportat!... Că de, și pe mine mă suportă.

— Eu bunăoară, am venit din Italia unde am fost secerat după capul unei Venețiene din popor, al căruț păr admirabil, blond, făcea invidia, pictorilor. Sărmana femeie m'a vânat pe câte-va lire, nesocotind valoarea mea într'o epocă în care adevăratul păr blond rămâne în urma vulgarelor ape capilare, cari ajung așa de ușor la blondul artificial. Și fără îndoială minunata mea nuanță de artă, mi a rezervat cinstea de a completa cofurele cele mai aristocratice.

Am fost pe trei capete foarte prețioase și aș putea face aici trei capete... de capitole, dacă, fortamente povestea acestor viligiaturi distruse n'ar fi aproape aceleași. Mai întâi țisza de sosire, pe când mă compară cu părul ce trăește: »Nuanța e întocmai la fel, nu e așa? Și asta e foarte greu, că eu am un păr de culoare foarte specială și fină!... De asta mi a și căzut!... Când

eram de douăzeci de ani, îl aveam până la genunchi!»

Pe urmă, a doua fază clasică după ce am fost prudat: »Așa e ma chère, că nu se observă, de loc?» Nu, din potrivă

Puteți să vă închipuiți, cu rasa mea, cu su perba mea natură cu culoarea mea făcută din soarele Orientului, cum nu m'ar putea distinge, din părul anemic, degenerat și decolorat în mijlocul căruia sânt plantat.

Pune stegarul lângă salcie. Dar în sfârșit trebuie să lași femeilor, iluțiile lor. Și trebuie să recunosc că bărbații au aceleași, când ne întrebunțează. Și acolo, sincer vorbind, e ridicol, căci dacă ne mai putem disimula în concierile și coadele voluminoase și complicate. — pe capetele masculine devenim un semn bătător la ochi.

De altfel niciodată nu de mine se rîde și cum nu m'ași distra și eu într'astea. Într'o zi, fiind aranjat într'un postis savant, — mă cumpără o cucoană bine conservată, dar cheală. Pentru timp după aceia, un bărbat frumos o distinge și începe s'o iubească... pentru admirabilul ei păr blond. Vă puteți închipui, cum mă îngheșuiam eu, de ris la flece nou compliment și admirati'e. Dar iată că se întâmplă, că amoretzul

care hotărît că iubea blondul venețian, la să sătorie pe proprietara mea și natural, după monia nupțială, — îmbrățișarea.

Surprinsă, lovitură neașteptată și de odată nevinovatul mă trezesc smuls și aruncat canapeaua compartimentului.

De atunci nu am mai revăzut pe tinerii toriți. Am fost adunat din cupeul de te internat la prefectură, printre lucruri ciudate tot felul, luxoase și mizerabile. De aci mi cel mai buu bagaj filosofic.

În resumat viața mea e cam trasă de părminul asta fără de voie mi a scăpat din o și trebuie să mă des urcați, ca să puteți de terie de observații utile.

Ceiașce trebuie să rețineți dela mine, e în epoca noastră eu sânt un simbol. Căci nu mai este acum timpul trecutului puter umanității, — trecutul paradisului, în care s'ngur eram vestmântul Evei și a zefei având devisa! »Mor acolo unde mă găse

Astăzi zic:

»Trăiesc unde nu mă mai găsesc!...

Cea mai nouă prăvălie de vestminte și mai bogată în Tîmșioara-Fabric Kincs Arthur & Co

unde poate cineva ca să se provadă cu vestmintele cele mai bune și ieftine din stofă modernă Rog Onor. public cu toată încrederea a mă cerceta și a se convinge. Deosebit atrag atențiunea părinților cari își aduc copiii la școală. Serviciu prompt și conștiințios. — Telefon Nr. 1053. Cu deosebită stimă: Kincs Arthur & Co

bisericească și școlară, și a căutat să se
cașca ca șeful partidului național sârbesc.
ministrul Burian a permis la fine partidului
sârbesc să se țină în Sarajevo în vara
1908 adunarea națională, în care s'a pus
programului național sârbesc.

după anexarea Bosniei-Herțegovinei poporul
condus de partidul național a ajuns, să
rezultatul luptei sale, zic a căpătat libertatea
constituția din Februarie 1910.

Guvernul a respectat la alegeri (din luna Maiu
toate drepturile cetățenești, și se poate
ca alegerile libere cum au fost în Bosnia
Herțegovina, se pot compara numai cu ale-
din Anglia. Guvernul a lăsat chiar pe am-
săi să-și dea votul cu poporul, ca să
ca oficialii nu sânt străini, ci ca sânt
adevărați ai poporului. La alegeri au fost
maltratați toți mamelucii de mai înainte a
guvernului, ne putând întruni nici câteva zecimi
voturi. Lista partidului național sârbesc a bi-
cu unanimitate. Tot așa s'a întâmpnat și cu
medanli, și lista lor adică a partidului na-
a învins pretutindenea.

culmea politicii înțelepte a dlui ministru
an s'a constatat în prima sesiune a Adu-
naționale (sabor) care a fost închisă alal-
când cel mai opozițional și temut partid
onal sârbesc și mohamedan de mai înainte,
seise pentru guvern sprijinitorul sincer im-
gând prin împrejurările aceste pe »guverna-
le de mai înainte în opoziție. Sârbii și
medanlii nu mai văd în guvern pe inamicul
ar guvernul a declarat în sabor, că recu-
se, că trebuie reparate greșelile de mai ina-
în budget se va pune pentru sprijinirea
zei și instrucțiunii sârbești cvota după nu-
rul populației sârbești. Fiind Sârbii cei mai
eroși, lor li compete mai mult.

Și iată se vor da ajutoare mohamedani-
catolicilor, ovrellor și protestanților, iar nu
populă acuma, catolicilor cari numără numai
300 suflete să li se dea de două ori mai
ca Sârbilor, cari numără peste 800.000 su-
lul

politica aceasta înțeleaptă a dlui ministru
Burian și a dlui adlatus civil baron Benko
arhia noastră a recâștigat mai mult, decât
milioane de balonete, căci prin o administra-
reapă, care ține cont de revendicările na-
a făcut din »inamici« pe cei mai devo-
cațeni, fără teamă că aceștia vor mai gra-
ve-odată peste hotare. Procedând astfel
arhia noastră întărește totodată calea pentru
area ei în Balcani, căci preface în vasta
rație și popoarele nemulțămite în cetățeni
e mai loiali.

nu stă încercarea de împăcare între Un-
și Români acolo unde au stat Sârbii din
și Herțegovina înainte cu 13 ani (1897)?

Din străinătate.

stabilirea liniștii în Spania. De
cinecă încoaci, în afară de câteva tur-
mici neînsemnate, nu s'a ivit nici
incident nou în conflictul Spaniei cu
canul.

retutindeni în țară domnește cea mai
liniște. Și clericali și încetat cam-
lor de agitare.

pele concentrate în San Sebastiano
impiedecarea întrunirii clericale s'au
în garnizoanele lor.

regele Alfons se va întoarce din Anglia
August n.

Madrid, 12 August. Ziarul »Epoca« publică o
convorbire ce ar fi avut loc între regele Alfons
și ministrul președinte francez Briand, cu prilejul
tregerii regelui Spaniei prin Franța. »Epoca«
afirmă că Briand ar fi recomandat regelui să nu
provoce ruptura cu Vaticanul.

»Noi francezi ar fi zis Briand — am mers și
mai departe decât am fi voit. Cu toate aceste
am fi ajuns la o înțelegere pașnică, dacă Vatica-
nul n'ar fi urmat o tactică nesinceră. În Spania
însă situația e alta, acolo tuptura se poate în-
cunjura«

»Epoca« spune că sfatul lui Briand e vrednic
de a fi băgat în seamă, adaugă însă că nu crede
că această convorbire ar fi avut loc.

Madrid, 12 August. Aici se svonește că repre-
zintantul Austro-Ungariei la Roma va fi sfătuit
Vaticanul, în numele guvernului său, ca în ches-
tia conflictului cu Spania să observe tactica con-
ciliațiunii.

Rolul României în conflictul turco-bul-
gar. Ziarul parisian »Le Matin« publică o tele-
gramă din Marienbad cu niște pretinse destă-
nui, despre o misiune a României în contra
Bulgăriei, în cazul în care acesta ar fi atacat
Turcia în Macedonia.

Se știe că din cauza dezarmării populației
creștine din Macedonia, dintre toate Statele bal-
canice Bulgaria a fost care s'a supărat mai tare
și a amenințat-o pe Turcia cu invaziunea. Ar-
mata Bulgară fiind într-o stare de semi-mobili-
zare permanentă, ar fi și putut executa amenin-
țarea guvernului din Sofia, dacă în momentul
psihologic n'ar fi intervenit baronul Aerenthal,
făcând să înțeleagă pe Bulgarii că e o putere
care ar profita de mișcarea trupelor bulgare. Pu-
terea aceasta, nu e nevoie să o mai numim: e
ușor de înțeles că ar fi România.

Și iată cum precizează corespondentul lui »Ma-
tin«, după informațiile aflate, rolul ce ar fi avut
să-l joace România în cazul intrării trupelor bul-
gare în Macedonia:

»Aci intervine punctul cel mai interesant al
acestei acțiuni diplomatice. Spiritele în Bulgaria
erau atât de agitate, încât regele ar fi fost poate
nevolt, orice s'ar fi întâmpnat să meargă în aju-
torul Bulgarilor din Macedonia, dacă n'ar fi
știut, dânsul și miniștrii săi cât de serioasă era
amenințarea unui atac din partea României Ac-
țiunea triplicel fu complectată printr-o asigurare
României, că în cazul unui atac al Bulgarilor în
Macedonia nimeni nu ar împedea o la momentul
oportun să năvălească în Bulgaria.

De altminteri această atitudine era conformă
asigurărilor date de guvernul român Austro Un-
gariei și Germaniei. »România, sentinela înaintată
a Triplicel în Balcani, e chemată să oprească, în
măsura posibilului, armatele rusești în cazul
eventual când ele ar merge împotriva Constan-
tinopolului și să amenințe spatele Bulgariei pen-
tru a o împiedica să meargă la Salonic.

Interesul acesta s'a afirmat din nou zilele
acestea, fiindcă acestor aranjamente se datorește,
cel puțin pentru acum, că s'a evitat un conflict
sângeros«.

Sârbii și proclamarea Muntenegrului ca
Regat. Proclamarea Muntenegrului ca regat a
produs mari nemulțumiri în Sârbia. Presa sâr-
bească a început o campanie energetică în contra
Muntenegrului, care se ridică, în timp ce Sârbia
a fost nevoită să renunțe la visurile ei de mă-
rire, în urma aneăxrei Bosniei la monarhia Aus-
tro Ungară. Ziarele din Belgrad vor să impie-
dece cu orice preț participarea regelui Petru la
serbările dela Cetinge, precum și numirea prin-
cipelui Nichita ca șef al unui regiment sârbesc.

»Politica« își exprimă mirarea cum de suveranul
sârb a luat hotărârea să participe la serbările
dela Cetinge, când știut este că prințul Nichita

a refuzat să asiste la încoronarea regelui Petru,
deși ar fi trebuit s'o facă aceasta, având în ve-
dere faptul că și Muntenegru este tot stat sâr-
besc. Sârbii au astăzi două dinastii. Două state
mici. Cu cât se va ridica mai mult Munte-
negrul, cu atât visul de unire va fi mai greu de
realizat.

Participarea regelui Petru la încoronarea prin-
țului Nichita ar jigni adânc mândria națională a
Sârbilor și demnitatea statului Sârbesc, care a
avut să sufere în timpul din urmă atâtea în-
frângerii.

Interesant este că aceste lucruri le spun zia-
rele guvernamentale, pe când ziaarele din opoziție
aprobă hotărârea regelui Petru. Astfel ziarul o-
poziției Narodni Listy amenință pe ministrul Pasici
și tovarășii săi că le va descoperi matrapazlicu-
rile la caz că »Lamonprava« va continua cu ata-
curile contra Muntenegrului. Ziarul »Narodni
Listy« susține că în 1902 Pasici ar fi oferit co-
roana Serbiei unui principe german și dovezile
despre aceasta sânt în mâinile guvernului munte-
negrean.

Discuția aceasta promite a destăinui și alte
multe lucruri interesante.

Acțiunea și expoziția despărțământului Lăpușul-Unguresc al Asociațiunii.

— Corespondență particulară. —

În ziua de sft. Ilie Proroc (2 August s. a.) și-a
ținut tânăru nostru despărțământ al Asociațiunii,
a II-a sa adunare cercuală ordinară, în comuna
Lăpușul-Unguresc, din care prilej a organizat și
o bogată și frumoasă expoziție etnografică, iar
seara o petrecere animată și elegantă.

Pentru noi, Lăpușeni aceste sărbări culturale
au fost niște momente înălțătoare, de o adevă-
rată mândrie și elevație sufletească. Abia la în-
ceputul activității sale, acest despărțământ mul-
țămiiță agilității conducătorilor lui, a făcut fru-
moase progrese culturale, prin șirul conferințelor
ce le a ținut în deosebitele cercuri ale despar-
țământului. În deosebi s'arbitraze cu toată în-
convingerii un păcat adânc înrădăcinat în popo-
rul nostru, care îi sleiește puterile, paralizează
orice putere de acțiune culturală, socială ori po-
litică — alcoolismul.

Primele roade îmbucurătoare ale acestei ac-
tivity sau și putut constata în vre-o câteva co-
mune, unde țaranii noștri, conformându-se po-
vețelor conducătorilor lor, s'au înrolat cu drag
și multă însuflețire sub flamura antialcoolizmu-
lui, devenind oameni harnici, trezi, iubitori de
carte, biserică și școală, dar mai presus de toate
conștienți de demnitatea frinței lor românești!
Acțiunea ce au pornit-o fruntașii noștri nu se
poate îndestul lauda, fiindcă tinde la desrădăci-
narea celei mai mari primejdii și răutăți ce ne
amenință arborele nostru bimilenar.

S'a dovedit, că acolo unde poporul nu e stă-
pănit de patima beției, află o generație viguroasă,
dărnă, inteligentă, muncitoare și cuminte, care
e în stare a înfrunta orice atac de desnaționali-
zare; unde e bună stare și cuminenie, acolo au-
rul lui Iuda și beutura venioasă, nu poate să ne
înstrăineze poporul de conducătorii lui firești și
de aspirațiunile noastre naționale legitime!

Acestea le-au înțeles și potrivnicii noștri, sble-
rând în gură mare în public și alarmând admini-
strația prin ziar, că marea de valahi înghite pe
neobservate »insulele și pionerii maghlarizmului
primejdii« (reprezentat prin niște perciunași!).

Înainte numai pe calea apucată! Prelegerile
dese antialcoolice, bibliotecile din singuraticile
agenturi comunale, sânt cele mai puternice și mai
înfricoșate arme, contra calomniatorilor și para-
ziților intereselor noastre.

Despărțământul nostru e chemat să ne rege-
nereze poporul, care acum patru ani — când cu
alegera părintelui Dr. Lucaciu — a dat dovezi
atât de frumoase și înălțătoare de conștiință și
demnitate națională, care dorește ca pe viitor,
când glasul vre-unui li va chema la împlinirea
datoriei sfinte de neam, să dovedească, că și
el e vrednic de frumosul nume de »român«.

Expoziția etnografică a succes peste așteptări.
Nu puteam îndestul admira hărnicia fără sea-
mă, fineța, gustul rafinat și artistic al țărance-

lor noastre, în lucrările de industrie casnică ce au fost expuse. În special admirabilele covoare în colorii românești, ștergar, apoi catrințele, cămeșile elegante românești și alte multe țesături cu motive curat românești, te puneau în uimire, dovă fiind un simț artistic fără păreche care-l poartă femeia noastră Română din aceste părți. Odaia țărănească atât de drăguță, în care nu lipsea nimic, nici chiar țărâncă noastră torcând din furcă, apoi numeroasele antichități prețioase, păpușa ce reprezenta portul nostru românesc de 100 ani, bucăți din urne romane, numeroasele Diplome nemeștii de prin secolul al 17 și 18-lea, acte oficiale de pe vremea episcopului românesc Bob, antemisuri de 200 ani, pictură și sculptura antică românească de pe icoane și lazi de mirese, toate pare că te transportau în vremi mai fericite, — de mult apuse!

Peste tot cele trei sale arhipline și aranjate atât de frumos îți îmbia o priveliște din cele mai încântătoare, te simțea-i parcă fericit, că a- parții unui ream, care dispune în cluda vitregiei vremilor de calitate așa de fine și de artistice, cari toate își au originea în sufletul și inima de aur a unui popor mândru și temut pe vremi, dar azi nefericit prigonit de soartă!

Nu pot să nu amintesc la acest loc, că întreaga noastră expoziție aranjată atât de măiestrit și de drăguț o datorim inteligenței și hărniciei domnișoarelor noastre, cari zile întregi au obosit și au alergat pentru acest succes strălucit. Amintesc Îndeosebi pe d-șoarele, Elența Muste, Lăpuș, Cornelia Pop, Cernești; Mărioara Duma și Mărioara Muste, Lăpuș; Cornelia Avram și Tulca Stupariu, Mănăștur, cărora singure avem să le mulțumim rezultatul frumos ce l-am ajuns prin organizarea expoziției.

Remarc apoi o lucrare de mare valoare și costisitoare ce a făcut despărțământul, anume un album elegant și frumos, care reprezintă porturi țărănești din singuraticile comune, precum și fotografiile tuturor comunelor de pe teritoriul despărțământului. Albumul va fi donat Muzeului Asociației.

Am regretat mult că la aceste serbări, în special la expoziție, la repetițiile rugări, chiar și telegrafice, n'a venit nici un esmă al comitetului central; deși la început ni-se anunțase venirea lui.

E păcat și o greșală de neiertat, că se trec cu vederea astfel de ocazii, când muzeul nostru ar putea să acuireze lucruri de o mare valoare pentru trecutul nostru social și cultural.

Recomandăm în atențiunea comitetului central, ca la orice expoziție ce o organizează singuraticile noastre despărțăminte, să trimită câte un delegat, care va avea de datorie să se îngrijească de colectarea și complectarea colecțiunii, așa de slab înzestrată a muzeului nostru. În chipul acesta am ajunge la rezultate concrete cu mult mai frumoase, decât prin lansarea anuală de apeluri, cari abia pe alocurea afiă răsune!

La amiază s'a ținut banchetul anunțat, unde s'au ridicat frumoase toast, între cari unul și pentru veteranul și vrednicul președinte al Asociației, dl. Iosif St. Șuluț.

După amiază la orele trei, s'a deschis adunarea cercuală prin o frumoasă vorbire a dlui Dr. Gavril Buzura, directorul despărțământului, după care a urmat darea de seamă a dlui protopop Vasile Duma, secretarul despărțământului. La sfârșit, cu mare grabă, — fiindcă timpul înaintase și lumea se pregătea pentru petrecere — dl. abs. de teologie Ciupe, ne-a citit conferința sa: »Arta — cultura și influința lor«, o lucrare temeinică și scrisă într'un grai limpede, frumos românesc.

Dl. conferențiar a avut puțin public ascultător, deși a tratat o temă atât de frumoasă și interesantă.

S'a înscris un număr frumos de membrii ordinari și ajutatori. Apoi, la sfârșit, s'au ales delegații pentru adunarea generală din Deș, în per-

soana dlor: Dr. G. Buzura și Dr. Iosif P. Oltanu, avocați din Lăpușul-unguresc.

Remarc însă cu multă părere de rău, că atât adunarea cât și expoziția a fost cercetată aproape numai de intelectuali și o mică grupă de țărani Ghioraci. Unde a fost poporul din părțile Lăpușului?

Am avut însă o deosebită mângâiere, când Joi, în 4 August, am observat o mulțime de țărani și țărâncă din comunele apropiate interesându-se mult de expoziție și admirând lucrările mânilor lor. La întrebarea că de ce n'au luat și la adunare, mi s'a răspuns că n'au avut știre. Unde sânt cărturarilor noștri cari în prima linie au datorința să lumineze masele mari ale poporului despre ținta ce urmărește cu atâta jertfe singura noastră asociație culturală? Mai mult interes față de o cauză așa [sublimă] cred că se impune!

Seara precis la orele 8, s'a ținut petrecerea, la care a domnit cea mai bună dispoziție și însuflețire până în dalbele zori, când cu toții ne-am depărtat încântați și veseli de succesele strălucite ale serbărilor noastre. Observ că după pauză, când în sală se auziau primele acorduri ale unei drăgălașe Ardelene, întreg publicul, cu dame cu tot, a erupt în frenetice și repețite ovații de »să trăiască Valda«, un mic și simultan pinos de recunoștință și dragoste, cu care dădorește orice suflet românesc, iubitului și neînfricatului luptător Dr. Alexandru Valda. Dumnezeu să ni l țină la mulți ani!

La bun sfârșit, îmi voi permite o modestă întrebare. Filiala de curând înființată a fondului de teatru, când și cu ce are de gând a și încheia bilanțul activității sale din anul acesta?

Crede comitetul filial, că e cuvîncios a tăcea tăcerea., peștelui? *Nițu.*

O lămurire.

În numărul 144—1910 al ziarului »Tribuna« supt titlul: »Abuzuri condamnabile«, oarecine mă aduce și pe mine în legătură cu chestia penibilă, prezentându-mă ca complice al stărilor descrise acolo.

Pentru toți câți cunosc această afacere mai deaproape, e vădită tendința de a scoate curate două persoane din corpul didactic și ale prezintă drept modele curățitoare de moravuri; iar de altă parte persoane cari de peste două decenii muncesc în serviciul educației tineretului cu zel, abnegație, cinste și omenie, ale reduce valoarea și nimbul moral, de care s'a învrednicit și se învrednicește.

Ca unul, care în toate acțiunile mele publice am ținut cu toată tăria să-mi regulez viața după cele mai înalte principii morale și la toată ocazia am pășit pentru apărarea lor, fie pe catedră, fie prin conferințe, fiă prin sinoade, ori alte corporații, nu pot lăsa pe prietenii mei în nedumerire cu privire la cazul de supt întrebare. De aceea țin să dau unele lămuriri.

1. De vre o câțiva ani încoaci, lucru ciudat, mereu apar prin ziare zeflemele la adresa vreunui profesor dela »Seminarul Andreian«; ce face pe mine, deși nlcicând nu m'a privit, mă supără și adeseori căutam să mi d-u seamă de proveniența lor.

2. În anul acesta, târziu, cam pela Paști, mă face cineva atent, că în »Țara Oltului« ar fi zeflemizați doi profesori supt firma »Pârpală și Chibzuială«; ce face mă îndeamnă să mă interesez.

Aflu că într'adevăr două persoane din corpul didactic al »Seminarului Andreian« sânt luați în zeflemea. Deși nu erau numiți cu numele totuși prea lesne se putea cunoaște. Lucru natural, că am condamnat acest fel de scriere. Și când după

părerea mai multora am aflat, că scriitorul ar un teolog, am desaprobat din tot sufletul acest lucru și am fost între cel dintâi, cari a zis, că dacă se va dovedi, trebuie să se deprecie.

Adunându-se cauza înaintea corpului profesoral, direcțiunea a făcut cercetare, a predat protocoalul de investigație unui profesor spre referare. Acesta studiindu l și făcând combinațiuni între mai multe scrieri a anonimului »Nițu Vișleanu« a ajuns la concluzia că acesta ar fi un teolog de anul al treilea. Teologul acesta la fasonare a negat și la investigația făcută aici, cum și la un interogatoriu, la care a fost supus atât el, cât și la redactorul foli, un învățătoriu din Făgăraș, partea constatorului.

3. Corpul profesoral din motive de educație s'a identificat cu vederile, cuprinse în raportul susnumit și a decis eliminarea învrednicirii; iar direcțiunea a promovat actele la forul superior, consistor.

4. Consistorul nu adusese hotărîre finală în caz, când s'au început examenele. Comisarul consistorial Dr. Ilarion Pușcariu la admis examen, nefiind afacerea sfârșită, iar profesorul ce să facă, l au examinat din studiile lor. Dr. Crăciunescu și Dr. Bălan, cari n'au fost prezenti la începerea examenelor, când a venit rândul studiile lor au declarat, că nu l pot examina având ei motive personale pentru aceasta și au voind să li se impute, că din ură personală l au clasificat într'un chip ori altul. Despre această s'a luat protocol, care s'a înaintat la consistoriu spre decider. Consistorul, deși putea să-i silensească nu a făcut-o, ci m'a însărcinat pe mine cu o adoficios, venit prin direcțiune, să l asculte din omiletică și catehetică. Ce aș fi făcut? Să nu m'asupun? Nu știe scriitorul, ori inspiratorul acestor știri, că în plenul ședinței sinodale ni s'a aruncat în față, că profesorii nu se supun ordinelor consistoriale, când tocmai eu referam în calitate de referent al comisiunii școlare.

Ca organ subaltern, cum este socotit corpul profesoral, m'am supus, cu atât mai vădit, căt eu personal nu aveam nimic contra numitului tânăr.

Nu domnul secretar Proca m'a însărcinat, că eu dânsul nici nu am vorbit în cauză, decât după examinare, întrebându-mă dacă a știut ceva tânărul cutare.

5. Examenul a decurs înaintea comisariului consistorial Dr. Ilarion Pușcariu și a directorului seminarial.

6. Cât atinge cunoștințele mele teologice, pe să spun numai atâta, că timp de peste un deceniu am propus în secția teologică: dogmatică, dreptul canonic, enciclopedia teologică, omiletică iar ca catechet la școala de cadeți timp de doi ani: istoria bisericească, dogmatica și morala, cum și la școala civilă de fete. Am studiat și eu teologia de Sibiu nu ca cel din urmă student. Am făcut examenul de calificare profesorală și examen de calificare profesorală pentru secția teologică, pentru care am fost ales și am decretat profesor de teologie, ce sânt și astăzi, căci nu m'ar renunțat la acest drept.

Sânt profesor de peste 20 de ani. Va presune orișicine că atâta dibăcie și atâtea cunoștință voi posedea, ca să pot examina chiar și studiile omiletică și catehetică.

Dacă cineva s'ar afla totuși, care să o tragă îndoială, mă supun să ne învidă pe mine și profesorul de omiletică, cu o comisiune în o oda și să ne deie o predică, ca să o facem și să le ținem în catedrala din Sibiu, apoi să l teptăm verdictul comisiei și a publicului audienț.

Vom vedea cine va birui.

În sfârșit las să judece publicul cetitor, căt sânt eu vinovat de abuzurile, de cari se l mențiune, Oricât de mult veți bărfi, voi strebi

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta pentru că dela **Székely și Re**

se capătă garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor și constă din 2 dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de 360 coroane

Tot aceeași cu toaleta în 3 părți 400 coroane.

Mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conform tocmeții separate, în oricare parte a Ardealului

Înprovinț la dorință prezentăm în persoană bogată noastră colecție de mostre și servim cu prospecte și cu deseme. — Să fim atenți la fier

neatinas vol rămănea, căci conștiința mi-

In 28 Iulie 1910.

Dr. Petru Șpan.

De treburile sa-și petreacă vara neurastenicii.

Schimbările atmosferice au mare înflurire asupra mai multor neurastenici. Nici frigul nici căldura prea mari nu le priesc. La mulți neurastenici s'a observat că, starea li-se îmbunătățește primăvara și toamna și, dimpotrivă, li-se înrăutățește iarna și vara. Climele temperate li sunt deci cele mai priincioase. Să vedem acțiunea diferitelor clime asupra neurastenicii. Vom cerceta pe rând efectele fiziologice ale climelor de munte, de șes și maritime.

Pentru neurastenici și pentru bolnavii de nervi în genere, localitățile de munte sânt de preferat celorlalte. În timpul verii mai ales, climele de munte sânt foarte folositoare. În localitățile de munte, presiunea atmosferică e relativ scăzută, temperatura mai scoborită, aerul mai uscat și mai curat. Localitatea aleasă nu trebuie să fie la o înălțime prea mare căci trecerea din locurile joase în cele înalte (1600—2000 metri) produce schimbări în respirație, în bătăile inimii, în temperatura centrală și altele.

Dr. Weber a găsit că, din 44 indivizi observați de dându-l, reperițiunea pulsului de abia se schimbă la 32 dintr'înși, la 10 crescuse iar la 100 el se micșorase. Din 90 de persoane observate de dânsul după trecere de câteva săptămâni, a constatat de asemenea că la cele mai multe numărul inspirațiilor rămăsese același, la altele crescuse sau se micșorase cu 2—4 inspirațiuni pe minut. Aceste schimbări pot fi produse și de alte cauze diferite (temperatura exterioară, nutrițiunea, starea psihică a individului) așa că, în ce privește acțiunea înălțimii asupra inimii și respirațiunii, nu poate spune nimic sigur. Nu e tot astfel cu schimbările observate în compoziția sângelui. Acțiunea înălțimii, numărul globulelor roșii scade foarte repede. Așa, Egger a constatat că, după o ședere de 4—5 zile la Aros, numărul globulelor roșii la oamenii observați de dânsul scadea de la 5.458.666 la 6.357.047 pe mm. c. Că înmulțirea a globulelor roșii e reală și că în parte se distorește concentrarea se-

de un fenomen de adaptare fiziologică a conținutului sângelui la răzirea oxigenului din aer, și că oamenii care lămurăse turburările observate de ei de curând sosiți în localitățile înalte. Acțiunea se face repede la oamenii sănătoși și schimbările de aclimatizare nu țin multă vreme. Nu e tot astfel la neurastenici anemici sau la cei a căror nutrițiune a fost afinsă, aceștia trebuie să se ferească de înălțimile prea mari. O înălțime mijlocie de 1000—1600 m. este de obicei cea mai bună, localitățile mai înalte rămânând pentru cei a căror stare generală e bună și mai ales pentru convalescenți. D. Ziemssen sfătuiește pe neurastenici să se ducă de două ori la munte, o dată către locul primăverii la o înălțime mai mică (500—1000 m.) ca să se odihnească de zădărnicele lernei și să se obișnuiască cu clima de munte și a doua oară în timpul verii la o înălțime mai mare.

În afară de înălțimea potrivită, o localitate de munte trebuie să mai fie și apărată de vânt, să aibă o poziție frumoasă și să fie așezată așa ca bolnavii să se poată plimba prin împrejurări fără să obosească.

Acute condiții fiind împlinite, să vedem cari sânt efectele fiziologice ale climelor de munte.

Viața în aerul liber, excursiile dau mai multă viață mușchilor cari ajută la respirație așa că,

inspirațiunile devin mai adânci dacă nu mai dese; puterea de contractie a inimii și a vaselor de asemenea crește; pofta de mâncare se mărește, somnul e mai bun. Aerul răcoros și urcat înlesnește eliminarea unei mai mari cantități de vapori de apă. În scurt deci, nutrițiunea centrelor nervoase și a celorlalte organe se îndreptează.

Aceeași acțiune stimulentă și întăritoare o are clima de munte și asupra celor mai mulți neurastenici. Mai cu seamă, va fi de folos în cazurile de cerebrastenie, produsă de prea multă oboseală intelectuală sau de supărări; în cazurile de neurastenie cerebro-spinală ușoară și convalescenților. Să se observe însă că, în primele zile de ședere într-o localitate de munte, plimbările pe jos să fie foarte scurte până dispar cu totul turburările de aclimatizare, dar și atunci bolnavii trebuie să se ferească de oboseală.

Neurastenicii însă, la care atonia gastro-intestinală e gravă, cei cari sânt prea anemici ori prea slabi, cei la cari simptomele de excitație cerebrală sânt foarte pronunțate ca și cei cari au palipitații puternice sau tachycardie permanentă să nu se ducă în localități mai înalte de 1000 m.

Tot așa și neurastenicii cari au reumatism, amețelă sau obsesiuni chinuitoare. Toate aceste categorii de bolnavi să se stabilească unde-va la șes sau în localități cu înălțimea de 400—900 m. ferite de curenții atmosferici.

Deși mulți neurastenici se îndreptează atât iarna cât și vara spre localitățile de mare, clima maritimă nu prieste însă tuturor. La țarm, aerul e rece și veșnic în mișcare, vântul bate aproape necontenit, băile de mare au o acțiune întăritoare foarte puternică, așa dar tot cauze de excitație cari de multe ori produc turburări noi pe lângă cele existente. Astfel, unii bolnavi, cari dormeau bine, încep să aibă insomnie, alții sânt cuprinși, mai ales spre seară, de surexcitație mintală, de moleșire, căldură, pulsul li-se iutește și mulți sânt chinuți de palipitații. Neurastenicii lor aritrici hyperestezici, cei la care sleirea nervoasă e complicată cu manifestațiuni istorice, celor cari au crize de neliniște sau cari sânt încă sub impresiunea unei puternice lovituri morale, celor cari de obicei sânt triști, au mare pornire spre melancolie ca și celor ce sufer de reumatism, clima maritimă le agravează starea.

Clima de șes n'are decât o acțiune indirectă asupra bolnavilor atinși de sleire nervoasă.

Are mai cu seamă efect fiindcă neurastenicii, cari se duc într-o astfel de localitate, pe lângă că se depărtează de cauzele cari au dat naștere boalei lor, găsesc și o climă mai dulce iarna și mai răcoare vara, poziții mai frumoase în sfârșit o mulțime de senzații nouă cari au o înflurire bine făcătoare asupra stărei lor mintale ca și asupra celei fizice.

Neurastenicii cărora nu le prieste nici clima de munte nici cea maritimă se pot stabili în apropierea lacurilor din Elveția sau Italia de Nord sau chiar la țară departe de șgomotul orașelor; acolo numai vor putea să aibă liniștea și odihna trebuincioasă.

Șederea la țară folosește mai cu seamă neurastenicii la cari simptomele de excitație (durerea de cap, insomnia, excitarea simțurilor) predomină.

Șederea la mare are însă adesea rezultate bune în cazurile de sleire nervoasă provenită din oboseală fizică prea mare sau din prea multă muncă intelectuală, ca și în cazurile când simptomele de excitație aproape lipsesc, predominând cele de lenezeală și slăbiciune.

Se înțelege că neurastenicii cari se duc la mare trebuie să caute o localitate liniștită, ferindu-se de localitățile la modă unde oboseala și excitarea sânt tot atât de mari ca și în orice alt oraș.

Elbby.

Gronica pedagogică.

Convocare. În conformitate cu § 12 din statute, convocăm prin aceasta *adunarea generală ordinară* din acest an a Reuniunii învățătorilor dela școlile populare confesionale gr.-or. române din protopopiatele Timișoara, Belinț, Comloșul-mare și Lipova pe Sântă-Măria-mare 15/28 și Lună în 16/29 August 1910. În biserica ort. rom. din Timișoara-Fabric la orele 9^{1/2}, înainte de amiază, la care se invită toți membrii reuniunii precum și toți binevoitorii culturii.

Programa: Ședința I. Ședinței îi premerge invocarea duhului sfânt. 1. Deschiderea adunării — la orele 9^{1/2} a. m. — și salutarea oaspeților. 2. Alegerea notarilor și a 2 bărbați de încredere. 3. Constatarea membrilor ordinari prezenți. Absentarea fără temel legal, constituie conform legii și a ordinelor în vigoare delict de disciplină. 4. Raportul despre activitatea biroului, a comitetului și a despărțămintelor. 5. Socoata casierului pe anul școlar 1909, precum și restul socotelii loteriei. 6. Alegerea unei comisii de 3 pentru cenzurarea raportului și a socotelilor loteriei. 7. Alegerea unei comisii de 3 pentru înscrierea membrilor. 8. Mihail Eminescu ca poet și pedagog, disertație de Iosif Ștepan. 9. Cari sânt modalitățile întemeriilor «Ligel școlarii abstenenți?» (a aceora cari se rețin dela băuturi). Conform ordinului Ven. Comisior de sub Nr. 3656/1909 toți membrii reuniunii sânt obligați a lua cuvântul în chestiune. 10. «Din idei vechi convingeri noi», disertație de Iulian Lucaș.

Ședința II-a după amiază. 11. «Educațiunea ca artă» disertație de Damian Terlatu. 12. «Centenarul dela Reșinar», conferință de Iuliu Vuia. 13. «Ceva despre ordinea lumii» disertație de Nicolau Alexa. 14. Raportul comisiei literare asupra modalităților întemeriilor bibliotecilor parohiilor. Toți membrii ordinari sânt obligați a lua cuvântul în chestiune.

Ședința III în 16/29 August. 15. Rapoartele comisiei cenzurătoare. 16. Raportul comisiei pentru înscriere de membri. 17. Propuneri. 18. Defigarea locului proximei adunări.

Timișoara, din ședința comitetului ținută la 1 Februarie 1910. Iuliu Vuia m. p., președinte Iosif Popa m. p., secretar.

NB. Duminecă la ora 1 p. m. va fi prinz comun la Berărie. Dela 5—7 ore p. m. se vor vinde la licitație publică obiectele rămase dela loterie, în favoarea convictului. Sânt frumoase tablouri, costume și alte prețioșități. Seara concert în același local, în beneficiul convictului.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 12 August n. 1910.

— **Un învățător uitat de sine.** Învățătorul din Cerneteaz Ștefan Crețu, și a uitat în așa măsură conștiința sa de bun român și învățător român, încât nu s'a sfiit a se cununa în biserică sârbească din Fabricul Timișorii Faptul — cunoscând lupta mare ce să duce în Timișoara între Sârbi și Români — a scandalizat atât de mult lumea, încât până și ucenicii de meserii aflând de acest act al numitului Inv. l-au huiduit la eșirea din biserică. Sântem curioși să vedem ce zic forurile superioare ale numitului învățător. «Drapelul».

— **Firme nouă românești.** În Brașov s'a deschis în Piața Prundului Nr. 17 un mare magazin de pielărie, opincărie și tălpărie, supt firma: Ioan Navrea. — În Teiuș s'a preluat de către frații Popa, comercianți, prăvălia de spițerie, ferărie și

Mașini de cusut, biciclete, motoare, mașini de scris, mașini agricole și gramofoaen, la

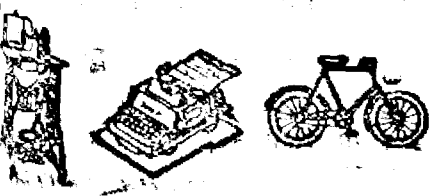
FALKIMRE

se pot procura cu plătere în rate

►► Mare atelier mechanic de reparaturi. ◀◀

Montare de sonerii electrice și reparare. Atelier de reparat mașini de scris și decusut, biciclete și motoare.

Ca stimă: Falkimre, Kolozsár, str. Deák Ferencz nr. 30.



sticlărie a firmei Izrael Adolfré; iar Dominic Crișan a preluat prăvălia de spîțerie alui Ambrozie N. Șelariu din Hațeg.

— **Asasinarea spionului Ribak.** Asupra asasinatului din Cracovia semnalat zilele trecute primim știrea că alături a fost arestat descendentul Voljaskievici, fiind bănuț de complicitate la omor. Desemnatorul încă făcea parte din societatea revoluționară și a fost văzut de mai multe ori cu Trubuvosky pe străzile orașului. Chiar câteva clasuri înainte de atentat petrecuseră amândoi la cafenea.

Despre legăturile lui Ribak cu societatea Okrana primim următoarele amănunte. El era și editorul revistelor Pozka și Mystvrechpolska și tot el se îngrija de desfășurarea lor în Polonia-rusească. E de mirat că într-o zi toți colportorii revistelor au fost arestați. Faptul a fost privit ca ce-mai curată dovadă despre trădarea lui Ribak. Ziarele anunță că s'a confiscat scrisoarea lui Ribak în care acuză pe mai mulți oameni că ar fi împărțit broșuri revoluționare în Rusia, iar broșurile fuseseră editate de el.

— **Cinci oameni trăzniți.** Din Craiova ni-se scrie: Miercuri, mai mulți locuitori bărbați și femei din cătunul Cărligel, pendinte de comuna Bucovățu, se găseau pe câmp la arde, pentru a-și triera grăul.

Pela ora 6 seara, începând să ploaie, toți au alergat să se adăpostească, pe supt pomii ce se aflau la o mică distanță de arde.

Subt un pom se găseau 3 bărbați și două femei. Trăznetul căzând a omorât pe unul anume Dumitru Muscalu iar ceilalți din cauza contaminării paralizat mâinile și picioarele.

— **Un internat pentru elevii meseriași români din Cernăuți.** Din Cernăuți ni-se scrie: Duminecă a avut loc aici punerea petrei fundamentale a unui internat pentru elevii meseriași români din Cernăuți, înființat de societatea meseriașilor români bucovineni, care stă sub președinția dui Dimitrie Bucevșchi, proprietar de tipografie. Un asemenea internat a fost una din necesitățile imperioase pentru înjghebură unei sănătoase clase de mijloc românești, căci cel puțin pe timpul uceniceii viitorii comercianți și meseriași români vor fi scutiți de grijile zilei de mâne, acordându-l-se găzduire și hrană. Dieta bucovineană a acordat societății o subvențiune în sumă de 13.000 cor. ca fond pentru clădirea internatului, iar prin cu liste de subscripție s'au mai adunat câteva sute de coroane. Serbarea a fost deschisă de un discurs de mulțămintă adresat de dl Bucevșchi tuturor acolora, cari au contribuit la înființarea internatului.

Serviciul divin a fost oficiat de consilierul consistorial D. car de Bejan cu mare asistență, după care s'a dat citire unui document, care a fost înscărit de cel prezent. Cu ocazia punerii pietrei fundamentale, dl Teofil Nedelco a donat societății un legat de 1000 cor., cu scopul ca procentele acestei sume realizate în decurs de 4 ani, cât durează s'udiul de ucenicie, să fie date celui mai harnic elev, ca ajutor pentru a se putea perfecționa în branșa sa.

— **Comemorarea lui Cavour.** La 10 August n. s'au implinit 100 de ani dela nașterea marelui bărbat de stat, contele Camilo Benso Cavour, făuritorul unității Italiei. Centenarul acesta a fost serbat în Italia întreagă cu cea mai mare strălucire, mai ales în orașul său natal, Turin.

În ziua de 10 August, în sala istorică a vechiului parlament al Piemontului, a avut loc ședința comemorativă a lui Cavour. Asistau la serbare regele, principii, toți miniștrii, numeroși senatori și deputați, notabilitățile.

Primarul Turinului, senatorul Rossi, a salutat pe rege și pe oaspeți în numele orașului. Apoi, președintele Camerei, d. Marcora și președintele senatului, D. Manfredi, au roștit discursuri patriotice.

Președintele consiliului d. Luzzatti a roștit discursul comemorativ și în sfârșit primarul Romei, dl Nathan, a adus salutul Romei către orașul Turin.

Toate discursurile și în special cel al lui Luzzatti au fost primite cu ovațiuni.

Domnește pretutindeni un mare entuziasm. Se fac regelui manifestațiuni entuziaste. Seara va avea loc un mare banchet. Orașul va fi iluminat.

Centenarul lui Cavour a fost celebrat prin ceremonii comemorative, cortegii, conferințe în întreaga Italie și mai ales în orașele mari. La Spezia s'a inaugurat în mod solemn începerea construirii unui mare cuirasat purtând numele de »Comitele Cavour«. Amiralul Moreno, comandantul județului, a roștit o alocuțiune patriotică. Nenumărate depeși sosesc din toate părțile Italiei către primarul Turinului.

— **Studentii turci în România.** Duminecă, la 21 August n., vor sosi la București 60 de studenți turci din Constantinopol. În București li-se va face o primire frumoasă.

Studenții Turci vor fi primiți în mod oficial, când vor debarca la Constanța și când vor sosi în București.

Studenții Turci vor sta în București Duminecă 8 August, Luni și Mercuri. În acest timp studenții turci vor fi găzduți la școala militară de infanterie.

Marți 9 August, studenții Turci însoțiți de colegii lor studenții Români, vor pleca la orele 7 dimineața din gara de Nord, spre a vizita Valea Prahovei. Seara zilei de Marți studenții Turci o vor petrece în Ploiești, unde primăria de acolo le va oferi masa de seară.

În Ploiești studenții Turci vor fi găzduți la una din cazarmile din oraș.

Duminecă, 8 August la orele 12 înainte de amiază studenții turci vor lua masa la cantina universitară.

Primăria Bucureștilor va oferi studenților Turci mesele de Dumină și Luni seara în grădina Cișmigi.

Ministrul de externe va oferi studenților turci masa de Luni 9 August la orele 12 a. m.

Miercuri 12 August studenții turci vor părăsi Bucureștii, ducându-se spre Constanța, de unde se vor imbarca pentru Constantinopol.

Legățiunea română din Constantinopol a mai comunicat ministrului de externe al României că în afară de studenții turci cari vor veni în excursiune în România la 8 August, un alt grup de excursionsiști turci va vizita România între 16 și 23 August.

Acest grup va fi compus din câteva sute de persoane între cari mulți funcționari.

Această excursiune e organizată de dl Bedjikbey, proprietar din Brusa.

După cererea legațiunii din Constantinopol, ministerele de externe, lucrări publice și interne au luat măsuri ca acei excursionsiști să fie cât se poate de bine primiți la Constanța și București.

— **Căsătoria baronesei Vaughan.** Ziarul *Petit Parisien* aduce știrea că peste puțin baronesa Vaughan, soția morganatică de pe vremuri a regelui Leopold se va căsători cu rentierul Durieux din Neuilly care a și anunțat căsătoria cu doamna Dela Croix Blanche azi baronesa Vaughan. Domnul Neuilly a fost înainte de asta subofiter în armata franceză.

— **Gimnaziul din Turda** Ni-se scrie: După multă trudă și după mai multă așteptare a căpăt și orașul nostru — kossuthist — dela guvernul trecut un gimnaziu superior.

Pianurile au fost primite și sau început lucrările. — Acum când totul este gata edificiul pompos cu două etaje începe a se clădina — și părășii crapă mereu.

Mal curios în toată afacerea e că nu se află cine poartă vina la toate aceste.

Sermană Turda — acum când ai ajuns la un edificiu pompos — trebuie să vezi cum și se nimicește fala orașului!

— **O domnișoară absolventă** a unul curs de contabilitate și având și praxă de bancă și jumătate de an, — caută aplicare la o bancă sau în comptoirul unei prăvălii. Adresa o dă administrația foii.

x **La croitoria universală.** I. Petrașcu, Sibiu — Nagyszeben, Strada Căsnădiei Nr. 30, Telefon 721. Se pregătesc cele mai frumoase haine, după croială cu șic, pentru civili: fracuri, saloane, jachete, sacouri, pardesiuri, paltoane etc. Asemenea să execută pentru ofițeri și voluntari, tot felul de uniforme, iar în de-

pozit se află diferiți articli pentru uniforme: săbăci, chipiuri, portofee, mănuși etc. Atrag deosebită atențiune asupra reverenzilor preoțești, ce se pregătesc în lierul meu, după moda cea mai nouă. Comandele pregătesc în timp foarte scurt.

? : Dentist român în Arad. :
VIRGIL MUNTEAN
:: Szabadság-tér No. 3. :: ?

Cronica socială și artistică.

Petrecere în M. Uioara. Tinerimea română din Murăș-Uioara și jur invită la petrecerea de vară ce va avea loc Duminecă, 28 August n. în »Otelul erarial« din Murăș Uioara. Început la orele 8 seara.

BIBLIOGRAFII.

La Librăria »Tribunei« se află de vânzare:

Tipărituri advocatiale Maghiare: Árvered feltelek Adásvétell szszződés. Haláleset felvétel. Házassági életközösség helyreállítási kérvény. Közégi bizonyítvány. Ktelégté. l végrehajtási kérvény. Leltár. Meghstalmazás. Sommás kereset.

Posta Redacției.

P. R. (Roma). Adresa e: Govora (Vila Bereșteanu).

V. P. (Feneș) Vă rugăm să ne comunicați măcar titlul articolului ca să-l căutăm noi.

I. B. (Hegh'g). Nu putem să vă descoperim numele autorului. Vom da însă loc unei recușări obiective, care se va mărgini la faptele concrete. Din scisoarea dv. nu reiese că afirmațiile corespondentului nostru ar fi minciuni.

Posta Administrației.

Trifu Radu Zsuppa. Ai dreptate am îndreptat greșala.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.

»Tribuna« institut tipografic, Nichin și cons.

BORSZÉKIE

Borszék perla apelor minerale, remediu neîntrecut contra boalei englezești și a anemiei. Ca beutură recoriitoare neîntrecută, între toate celelalte ape.

Kardos Miklós, reprezentant și vinzător en gros pentru — ARAD. — Telefon: 647
Se găsește la firma Daniel Lajos » 98
Dür Kocsárd » 130
Éles Armin » 44
Färber Lajos și fratele » 311
Nagy Farkas » 263
Fejér Gyula » 75
Hoffmann Otto » 598
Crienfeld Ignätz și alți. De asemenea în orice cafenea și cărciumă mai bună.

„Wällischhof“ sanatoriu

aranjat după sistemul Dr. Lahmann cu toate întocmirile moderne ale terapiei fizicale și dietitice (1 oră și jum. departare dela Viena) în regiune romantică și sănătoasă. Posta și telegraf:

Maria Enzensdorf (bei Wien)

Cu deslușiri și prospecte stă la dispozițiune direcțiunea și medicul șef al stabilimentului

Dr. Marius Sturza.

**Se caută
candidat de avocat**

cu oareși care praxă
cancelaria avocatului
Dr. Iustin Petruțiu,
Chișineu—Kisjer.ő.

Căsătorie. Un funcționar la o instituție comercială din București, 32 de ani, lunar 500 lei, bine educat, serios, blând energetic, fără viciuri, sănătos, ca fizic dorește căsătoria unei domnișoare tănace, etatea 24—27 ani, fizic plăcută, casă, econoamă, cultivată, să cunoască germana, ungara și eventual franceza; mere plăcute, inteligentă, sănătoasă. Perspective frumoase de viitor. Domnișoarele reflectează cu și fără zestre, și cari împlinesc condițiunile, sunt rugate a scrie când etatea, cunoștințele, felul educației eventual zestrea. Dacă e posibil a se fotografia. Domnișoarele de comerț cu bună reputație, sunt preferate: fotografiile se înapoiază. Discreția chestiunilor. Scrisorile să se adreseze: *Casaștea No. 106. București.*

ANUNȚ.
la subscribul se află de vânzare
vin de masă
1909 de o calitate foarte bună, hecto
oc cu 36 Cor. Vinul se vinde în vasul
paratorului.
la șa, (u. p. Világos).
Iuliu Groșorean.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNE SUMARA

1909 11 Iulie.		ACTIV		1910. 3 Iulie. 10 Iulie.	
120862500	86804664	Reserva metalică Aur	88228747	125271305	125434747
1006352	34057835	Trate Aur	37206000	1559128	1329925
54822220		Argint și diverse monete		61023434	65734538
		Portofoliu Român și Străin		26741204	27430430
31808333		*) Impr. pe ef. publice	12308000		
11999924		" " " " în cont cor.	15122430	11999924	11999924
15093086		Efectele Capital. Social		14720535	14720535
3151121		Efectele fondului de rezervă		3107121	3107121
5975515		" " " amortizarea imob. și material		6001378	6001378
704976		Imobili		713644	713727
35837		Mobilier și Mașini de Imprimerie		24445	38305
110838915		Cheltueli de Administrație		111197646	113133720
		Deposite libere			
52116070		" " & provisoriu		49406199	50262771
29891926		Conturi de valori		34334050	34722612
438306775		Conturi diverse, Sold.		446100113	454629778
12000000		PASIV		12000000	12000000
26727618		Capital		28421362	28421362
3992572		Fond de rezervă		4248750	4248750
254471860		Fondul amortizării imobilelor și material		255679590	264338430
2237648		Bilete de Bancă în circulațiune		2341543	2341543
124206		Profituri și pierderi		31364	111437
110838915		Dobânzi și beneficii diverse		111197646	113133720
		Deposite de retras			
27913956		" " " & provisoriu		32179858	30028536
438306775		Conturi diverse, sold		446100113	454629778

Scomptul 5%. *) Dobânda 5 1/2%.

Benzelegi Ferencz
croitor pentru domni
Arad, str. Zrinyi,
băncel »Aradi első takarékpénztár«.

Fabricația cea mai bună de
PIELE

de tălpi, fabricația proprie de partea
a ghetelor, în asortimentul cel
mare, cu toată scumpetea se găsesc
prețurile cele mai ieftine
în magazinul de pele al lui
Vöngy Sándor
DAPEST III., Tavasz-u. 1.

Distins cu diploma
de recunoștință
în anul 1904.
Catalogul ilu-
strat a prețu-
rilor gratuit.

Invenție nouă!

Moară de oțel pentru întrebuintare în economie și acasă, macină excelent orzul, cucuruzul și grâul, se învârte cu mâna, puterea de muncă a unui băiat de 6 ani, 1 kilogram pe minut - pe lângă garanță și numai într'o mărime.

Prețul 14 coroane.

Fac aparate pentru desfa-
cerea sămânței de lucernă și trifoiu
de mână cu puterea ori cu mâna, de aplica
în mașina de imblătit ori de sine stătătoare
Prețurile să se întrebe.

Kádár Gyula

fabrică de aparate de desfăcut să-
mânța trifoliului și atelier de repara-
turi de mașini
ORADEA-MARE
Nagyvárad) Vilanytelep mellett.

Credit pe ipotecă, pe cambiu
și pentru oficanți
mijlocește

Herzog Sándor

ARAD,
str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 376.

Asudarea mânilor!
Asudarea picioarelor!
Asudarea subțioarelor!
Incetează în decurs de o oră dacă folosiți:
„SUDORAN”-ul
a lui **MOLNÁR.**

Copiile epistolelor de recunoștință sunt autentice de notarul public

Stim. dle farmacist! Medicamentul »SUDORAN« comandat dela Dia, vă mărlu isesc, e bun și mi-a folosit. Primiți mulțămitele mele. Cu stimă Cont. S. P.

On. d. Molnár János, farmacie la »Duhul sfânt« Szombathely. Nu pot întrelăsa ca să nu vă fie cunoscut, că medicamentul d-tale »SUDORAN« contra asudării picioarelor și subțioarelor are efect surprinzător și e nevătămător și cu conștiința liniștită îl recomand oricui. Cu stimă Sz. M. căp. inretr., R. St. Die!

Din »SUDORAN«, leac contra asudării picioarelor, mânelor și subsuori am procurat înca pentru 3 persoane, și întrebându-i despre rezultat, l-au lăudat foarte. Cu stimă A. S. învățator, Gy.

St. Die apothecar Molnár! Răspunzând la cartea d-tale, am cea mai mare recunoștință pentru »SUDORANUL« d-tale Pentru că și eu am suferit în mare măsură de asudarea picioarelor și după două massage mi-a trecut de tot. Am mântuit și alții mulți cu productul d-tale și te rog să-mi mai trimiți 2 sticlute — și acestea pentru alții. Am rămas cu stimă G. K. ospătar S.

St. Die apothecar! Am primit »SUDORANUL« comandat, contra asudării de picioare, mâni și subsuori. Credemă, că cine-l folosește după receta prescrișă, îl ață de neprețuit. Cu stimă F. E. coafăr, F.

Așa zisul »SUDORANUL« contra asudării de picioare, mâni subsuori, pregătit de d-voastră, are un efect atât de excelent și sigur, că cu cea mai bună conștiință îl pot recomanda nu numai celor din patrie ci și străinătății, întrucât »SUDORANUL« întrece mult toate fabricatele străine, de cari m'am folosit până acum. Iți datorez o ulțămită, că m'am scăpat de boala neplăcută, Salut R. A. învățator A.

Se poate comanda la pregăitorul:

Molnár János, apothecar în Szombathely.

Prețul unul flacon 1 cor. 30 fl.
dacă se trimite suma înainte, porto-franco.

Numai »SUDORAN« prov. cu marcă să se primească.

JOSEF JIKELI, Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 47. — Telefon Nr. 190.



neguțatorie p. articli de sticlă, porcelan și metal; farfurii și blide înflorate, rame p. icoane, globuri și lămpi, oglinzi țigle de sticlă.

Recomandă scule bisericești:
Cupă și vas de botez; Potire argintate și pe dinăuntru aurite; Cădelniță; Căldărușe pentru apă sfințită; Candele de părete de bronz; Candele argintate; Cruci; Sfeșnice de altar și Candelabre.
 Ieftin de tot: **Candelabru aurit**, pentru 6 luminări, în mijloc cu vas pentru unt-de-lemn și glob de sticlă roșie cu prisme de sticlă cu tot K 43—
 — La dorință servește cu catalog gratis și franco. —

MEGYERI IMRE

văpsitor de haine, curățitor chimic, broderie, și institut pentru spălatul rufelor cu aburi, în **ALBA IULIA - Gyulafehérvár, Széchenyi-u.** (lângă biserica călug).
 Primește curățiri lucioase și fine, curățire de trusouri, albituri de desupt, de masă și de pat, perdele și orice lucruri din bransa aceasta cu prețuri foarte moderate. Curățire și clopsitorie chimică de tot-felul de haine pentru bărbați și femei, pardesii fără a le desface, apoi materii de mobile, perdele, dantele etc., cu prețuri moder.

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale.

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA sculptor și mălestru pietar.

Atelierul central al fabricii: **Kolozsvár, Dézsma-u. 21.**

Magazin de pietrii monumentale, fabricate proprii din: marmoră, labrador, granit, sienit etc. Kolozsvár, Ferencz József út 25.

Cancelarie Centrală:
 Nagyszeben, Fleischer-gasse 17.
 Filiale: Déva, Nagyvárad.



Dacă voți să cumpărați mezeluri și șuncă — din loc curat și pregătite gustos —

Să vă adresați:

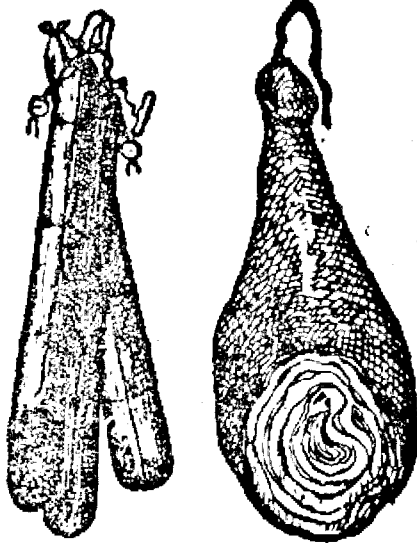
către fabrica de măcelărie și cărnărie cu putere electrică (fond. în a. 1879) a lui

LÁSZLOCKY TESTVÉREK

CLUJ—KOLOZSVÁR, Mátyás király tér 23. (Iparospalota)

unde se pot căpăta zilnic următoarele mezeluri:

Pariser	— — —	Cârnaț șuncă	— — —	Galantin de mai	— — —
Crinolin	— — —	Rollai șuncă	— — —	Masaio	— — —
Extra	— — —	Rusese	— — —	Picior umplut	— — —
Caș de carne	— — —	Rollat rusesc	— — —	Mortadella	— — —
Caș cu măeș	— — —	Paranon	— — —	Gotha	— — —
Cârnați p. vânători	— — —	Măieș rece	— — —	Mensel	— — —
Cârnați cu sl. p. vânăt	— — —	Caș rece de măieș	— — —	Caș de limbă	— — —
Salamă de vavă	— — —	Pastete de mai	— — —	Săngerete cu slăniță	— — —
Pastete de sânge	— — —	Rollai de pept	— — —	Limbă umplută	— — —
Caș de porc I	— — —	cu felurite umflături ș.a.	— — —	Rollui de carne	— — —
Caș de porc II	— — —	cu sânge, mai, limbă.	— — —	Galantiu de vițel	— — —
Cași de urchi	— — —	Tortă de carne	— — —	Pastete de ciuperci	— — —
Cartaboș negru	— — —	Cracovean	— — —	Pastete de mai de găscă	— — —



Comandele, atât cele din provincă cât și cele din loc, se execută prompt și în calitate neexcepționabilă.

Recomandăm preparare proprii, precum și șuncă de Cașovia și Praga, carne fină, slăniță albă, afumată, ardeată, fiartă și pentru unsoare și unsoare proaspătă de porc.

Cărnuri proaspete, ș. carne de vită, de vițel mare și sugător zilnic carne de porc și de miel dimineața dela orele 6—1 și d. a. dela, 3—8^{1/2}.

● Artefactele de Granit ●
 ● și peatră de Var. ●

Knott József, Majdán.

● Prima fabrică Lugoșană de Cement și ●
 ● Intreprindere pentru lucrări de Beton. ●

● Intreprinzător de clădire. ●
 ● Telefon nr. 119. ●

● Cancelaria Fabricii de Cement și clădire: ●
LUGOȘ, str. Buziașului, vis-à-vis de casa vamei.

● Artefactele mele sunt aranjate cu ●
 ● cele mai nouă mașini sfărâtoare, ●
 ● prelucrătoare și lustruitoare de ●
 ● peatră și întreprind ori-ce lucrări ●
 ● de piatră în granit sau în ●
 ● piatră de var. Pe comande furnizez ●
 ● în cel mai scurt timp pietrii și lespezi ●
 ● de peatră prelucrate. Lucrări de ●
 ● sculptorie se pregătesc după desem- ●
 ● nuri cu cea mai mare punctualitate. ●
 ● Furnizez: bolovan, peatră cloplită, ●
 ● prund de granit și sfărâmături de ●
 ● granit pentru prunduire de drum, ●
 ● precum și la tot felul de lucruri de par- ●
 ● dositor, pietrii de acoperit și mărginit. ●

— Telefon pentru oraș și comitat Nr. 318. —

Atelierul special de reparat
 al renumitei firme:

Schmerek E.

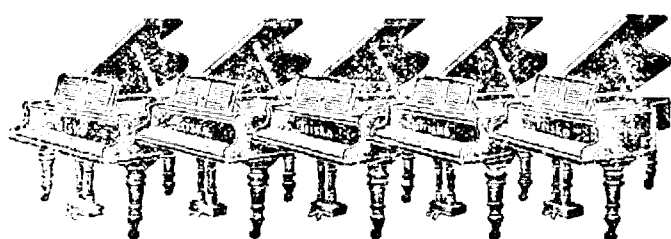
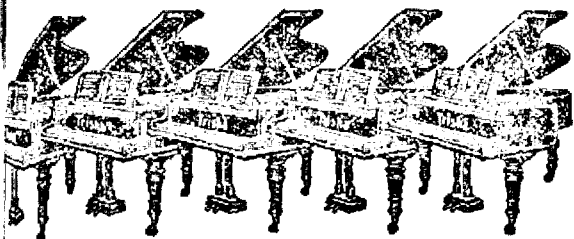
— Temesvár-Józsefváros, Bonnáz-u. 14. —

Primește tot-felul de reparări și transformarea motoarelor cu benzină, gaz și ulei brut, absorbitoare de gaz, locomobile cu benzină și ulei brut și Arta-puri p. trierată. Bastimente cu benzină, pompe-motor. Mașină de fabricat gheață. Montări specialiste de mori cu prețuri moderate, precum și reparări de automobile, bastimente și biciclete-motor. Depozit de articli tehnici. Filtre magnetice. Unsort. Material de condensatiune. Arzătoare cu acetilen. Materii pentru instalări cu electricitate. Cereți catalog de prețuri și prospect gratuit. — Serviciu conștiințios —
 — Telefon pentru oraș și comitat Nrul 318. —



FONDAT LA ANUL 1870.

Acordările și reparațiile le execută în mod special!



Salon vestit și magazin bogat de:

Piane,
Pianine, și
Cimbalme.



la renumita firmă:

TRISKA J.

în Cluj — Kolozsvár, Bartham-u. 14.

Se pot cumpăra și închiria pe lângă prețurile cele mai avantajoase.

Numai fabricate de prima calitate.

Pentru orientarea on. public dau mai la vale declarațiile de recunoștință în limba maghiară sosite în timpul din urmă:

D. J. Triska magazin de pianuri în Cluj.

Mi-a sosit pianul. Sunt foarte mulțumit cu expunerea lui, cât și cu tonul și organica internă. Primește De Triska mulțumirile, că m'ai făcut să ajung la un fabricat de bun. În alăturare îți trimit frachtul. Pianul altfel a sosit fără nici o zgărietură măcar. Cluj, 9 Iulie 1907. Cu stimă

Irick Arnold pretor.

J. Triska, mare magazin de pianuri în Cluj.

Pianul cumpărat dela on. Firmă, în cea mai completă măsură sunt mulțumit. Tonul este sonor, și pe lângă că e destul de tare, și plăcut. Stimul e și acum, după jumătate de an de neexcepționabil, că nu am observat lipsa stimulării de nou. Pe baza acestor experiențe, pot recomanda firma pianurilor oriunde.

Cluj, 27 Aug. 1908. *Borbély János* m. kir. mázsaoszt.

Dlul J. Triska, Loco.

Pianul numit „Wierth“ cumpărat dela D-ta este satisfăcut în toată privința. Cluj (Kolozsvár) 21 Sept. 1908.

Irdányi Gábor major de artilerie.

Stim. D. J. Triska Cluj.

Pianul cumpărat la Dv. a sosit în pace și în cel mai scurt timp. După așezarea lui l-au examinat și au dat cugetul și amatorii de pian, și eu sunt în destulă măsură, atât în privința prețului cât și mai vârtos a tonului sonor și intensiv. Cluj, 17 Sept. 1908. Cu stimă

vád. madam Bágy Sámuel.

Dlul mag. de pianuri J. Triska Cluj.

Șirele adresate mie cu plăcere Vă anunț că pianul scurt, cumpărat dela Dv. în 1907, în toată privința s'a dovedit pe deplin corespunzător. Fetita noastră în vârstă de 14—15 ani, este de mai mulți ani învățată, cântă la el cu plăcere și desfătare, totdeauna spre marea noastră mulțumire. Cluj, 21 Aug. 1908.

Páll jude de tribunal.

On. Dle!

Pianul procurat dela D-ta, de un exterior foarte bun, sunt pe deplin mulțumit. Pentru tonul și frumos și puternic, recomand ori și cui D-tale. Cluj (Beszterce) 20 Aug. 1908.

Madam Garabet Bálint.

O. D. J. Triska Cluj.

Pentru folosința de un an, sunt mulțumit cu pianul numit Wirth, cumpărat dela D-ta. Tonul este strălucitor, estetica externă, dar în ceea ce privește construcția solidă intenționez să ridică pianul este cele alese la locul prim. Deci, stăpânindu-mă pe aceste calități, cât și pentru îngrășirea și înțelegerea cu care sunteți la împachetarea și spețirea pianurilor, Vă exprim deosebita mea recunoștință.

Cluj, 19 Aug. 1908. *Hajduczky József* director de bancă

On. firme Triska J. Cluj.

Vă aduc la cunoștință, că construcția eternă a pianului meu, în urma reparațiilor și renovărilor făcute de Dv., se poate iarăși folosi perfect și pentru aceea nu pot scăpa ocazia de a nu vă exprima mulțumirile și recunoștința mea. Torda-Szentlászló. *Gróf Mikes Miklós.*

Firmei Triska Cluj.

Prin șirele acestea Vă exprim bucuria mea pentru repararea pianului meu, în urma căreia a căpătat un ton nou și foarte melancolic, ceea ce Dv. vă servește spre laudă și onoare, iar mie-mi dă prilej a Vă exprima recunoștința și deplina mea încredere. Korpád,

Madam Ferenczi Gyula, Boar Ana.

On. Firmă.

În epistola de ieri uitasem să vă amintesc, că mi-a sosit pianul trimis și deja e și aranjat în salon. A sosit în condiții perfecte. E foarte plăcut tuturor, și se bucură de laudă generală. Szamos-Ujvár, 5 Iunie 1909.

Walton Robert profesor de liceu.

On. magazin de plane Triska, Cluj.

Deși cam târziu, nu pot scăpa ocazia a nu-ți exprima recunoștința mea pentru pianul trimis. Instrumentul e ineccepționabil, are un ton foarte plăcut, iar exteriorul corespunde pe deplin. Vă mulțumesc, că fără să-l văd și alege, m'ai satisfăcut atât de bine. Zelah (Zilah) 1 Maiu 1909.

Cu stimă *Mátyás Adolf.*

Firmei Triska Cluj.

Pianul a ajuns în pace. Ne-ai câștigat complăcerea generală. Vă mulțumim pentru serviciul prompt și onest.

Ioan Bucur preot gr. ort.

Dlul J. Triska Cluj.

Cu pianul cumpărat dela D-ta sunt mulțumit. Nici după expirarea unui an n'am aflat nici o smintă. Cluj, 24 August 1908.

Becsky Bálint asesor la sedria orfanală comitatensă.

On. Dle Triska.

Cu pianul cumpărat dela Dv. teji sunt mulțumit și ne bucurăm că ne ai satisfăcut dorinței tuturor. Cluj, 18 Aug. 1908.

Madam Nagy Elek.

Dlul J. Triska Cluj.

Pianul trimis m'a satisfăcut pe deplin. Zagon, 19 August 1909.

Cu stimă *Vád. Bécássy.*

Dlul J. Triska, Cluj.

Recunosc cu plăcere, că pianul trimis mie e de o calitate neexcepționabilă, și pentru aceasta voi recomanda firma D-tale în jurul cunoștințelor mele. Szilágysomlyó, 1 Sept. 1908.

Marossy Aranka profesoară la școl. civ.

O. D. J. Triska, Cluj (Kolozsvár).

Străformarea pianului meu lung în „Mignon“ scurt, ce și-l-am trimis, m'a satisfăcut pe deplin, atât prin forma estetică din afară, cât și prin bunătatea și trăinicia lui.

Pianiști virtuozii, cari l-au probat după reparații, s'au declarat cu cea mai mare recunoștință asupra lui. Alți specialiști, pent-u forma externă estetică și artistică, l-au aflat de model al industriei de pianuri.

Pentru aceea îmi fac o datorie de plăcere, când Vă exprim sincera mea mulțumire și recunoștința pentru lucrul cinstit și succes în toată privința. Și cu plăcere recomand tuturor celor interesați magazinul și atelierul Dv. Cu osebă stimă

Dej, 20 Iunie 1909.

Kenyeres László jude reg. cerc.

Firmei Triska J. Cluj (Kolozsvár).

Datorez on. firme, cea mai mare recunoștință pentru renovarea pianului meu numit „Bosendorfer“; atât îmbrăcarea cu piele, cât și punerea corzilor au succes excelent și prin tăiere tonul n'a pierdut nimic. Pianul întru nimic nu se poate deosebi de unul nou. Cunoștințele mei voi recomanda această firmă cu toată căldura. Cluj, 20 Iunie 1909.

Bistrița, în Decembrie 1908.

Madam Póka Elemér.

Firma Triska J. în 1902, pianul meu Bosendorfer străformat în pian scurt format Mignon, care lucrare e una dintre cele mai bine succesate, iar corzile și-au păstrat tonul pe secol. Cu un cuvânt străformarea s'a făcut spre deplina mea îndestulare.

Cluj, în Ianuarie 1909.

Dr. Bánffy Ernő.

On. Dle Triska!

Cu bucurie satisfac dorinței D-tale, când îți anunț, că pianul meu „Beregszászy“ de 40 de ani l-al dres în așa formă, că mai gata e ca unul nou. Cluj, 21 Oct. 1908.

Contesa Kuun Géza.

Dlul J. Triska, măiestru de plane Loco.

La rugarea D-tale bucuros adevăresc, că pianul meu de Pokorny—Bosendorfer, pentru o radicală reparatură l-am concretizat D-tale, și cu calitatea muncii săvârșite, precum și cu stăruirea speșelor, sunt pe deplin mulțumit. Firma, o recomand călduros.

Cluj, 23 Oct. 1908.

Dr. Richter Aladár profesor ord. la academia de știință.

On. D. Triska J. Cluj.

Pentru străformarea și scurtarea vechiului meu pian, și providerea lui cu construcție nouă, făcute cu multă cunoștință specială și adus la perfecțiune, îmi fac datoria când îți exprim mulțumirile și recunoștința mea, pentru această muncă curată, bună și trăinică. Cluj, 12 Nov. 1908.

Bistrița, 12 Nov. 1908.

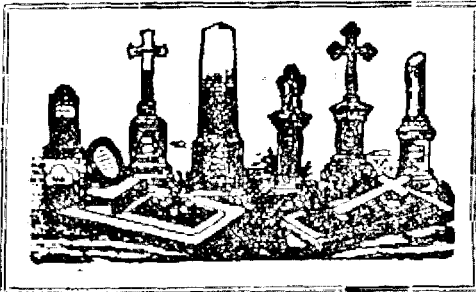
Ládl Odofred vice-comit. comit. Beszterce-Naszód.

RICHTER și ZEPENEU

BISERICA-ALBĂ
— Szászky-ut 112. —

pietrari

— VÂRȘET —
Ferencz József-tér 23.



Recomandăm on. pu-
blic din Vârșet și jur
cele mai moderne

MONUMENTE MORMÂNTE

de granit negru șve-
dian, sienit, labra-

dor, marmoră albă de Ruschița, trachit pentru cripte
și pentru tot felul de zidiri.

Liferăm din piatrăria proprie tot felul de lucrări de brânșă piatrăriei.
Depozit de pietri de hotare.

= Atelierul de fotografiat a lui =

Csizhegyi Sándor

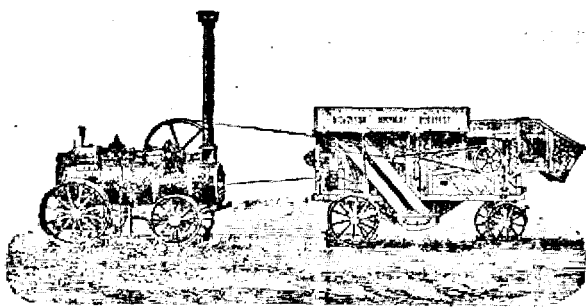
Cluj—Kolozsvar, Piața Mátyás király-tér Nr. 26.

(Lângă farmacia lui Hintz).

Aici se fac și se măresc cele mai frumoase fo-
tografii, deasemenea acvarele, picturi în olei,
specialități pe pânze ori mătase cari prin spă-
lare nu se strică. La firmă fiți cu băgare de seamă
n'o confundați, Cluj—Kolozsvar, piața Mátyás
király-tér 26, lângă farmacia lui Hintz.
Referindu-vă la „Tribuna” veți avea favor în prețuri.

Anunțăm on. clien-
tela că avem încă **2 mașini de treierat**
cu putere de 8 cai și **2 mașini cu putere de 4 cai,**

pentru încălzit
cu pae, lemne,
sau carbuni, pe
cari le putem
imediat pune
la dispoziția
celor cari au
lipsă de ele.
Garanție.



Condițiuni avan-
tagioase de plată. **Frații Burza,** Arad, Boros
Béni-tér 1. ;

Internat nou în Lipova-Lippa.

Se atrage atențiunea onoraților părinți că în anul școlar
1910—11 se va deschide un internat de băieți în Lipova, cores-
punzător întru toate cerințelor moderne, a cărui supraveghiere
generală va fi încredințată directorului școalelor medii, iar supra-
veghierea învățământului, corpului profesorial, pecând a stării
sanitare va fi încredințată medicului orășănesc.

Din cauza lipsei de spațiu în anul întâi se va primi numai
un număr restrins de elevi, din școala de comerț, civilă și primară
pe lângă taxe moderate.

Prospecte trimite la cerere:

A Lippai Diák-Otthon Igazgatósága
Lippán.

In atenția onoratelor dame!

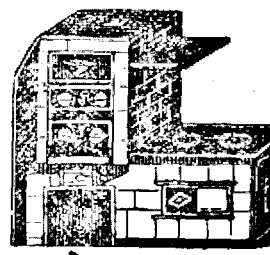
In salonul de modă pentru
pălării speciale de dame,

deschis în Sibiu, Fleischer-gasse Nr. 7—9,
al d-nei **Johanna Jekeli,**

se găsesc în bogat asortiment cele mai noi modele
de Paris, atât gata cât și forme numai. Intrarea e
liberă și neobligatoare, prețurile cele mai moderate.

Se primesc toffelul de reparaturi și transformări;
pălării de doliu se fac gata în 24 ore.

Se află în depozit tot felul de reticole, genți
pentru dame, moderne și prima calitate.



Zorger György

lăcătar artistic și pentru clădiri
Nagyvárad, Körös-utca 9.

Pregătește orice lucrări din acest ram, cât și reparaturi ca

scări, coridoare, cerdacuri, grillage,
căminuri, porți, ferărie pentru portale
și clădiri, deasemenea repararea și
prefacerea caselor vertheimiane etc.

aranjament pentru - rle de metal aranja-
măcelării și cășapli, mente pentru biserial
basreliefuri, strungă- in execuție splendidă.

Desemnuri și prospecte se trimit gratuit.

LIMONATA KRISTÁLY



se poate purta în buzunar,
e cea mai lefină și cea mai bună limonată.

Limonată contractată în praf. Se poate foarte comod
purta în buzunar. O porție 6 fileri. O cutie pentru
turiști cu 12 porții 80 fileri. - Face bune servicii în
escursii la sporturi și militari la exerciții. Se găsește în
orice prăvălie de delicatose și coloniale. Discompusă cu
orice apă dă o limonată ireproșabilă. — O pregătește

— fabrica de limonată Kristály a lui —

KERTÉSZ ERNŐ

— farmacist în SZÁBADKA, 103 Tr. —